แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑
ตอนกลาง
ชั้นประถมปีที่ ๒

ของ
กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๕๐

กระทรวงศึกษาธิการ

แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑

ตอนกลาง

ชั้นประถมปีที่ ๒

หลวงดรุณกิจวิทูร

เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่สี่สิบเจ็ด ๑,๐๐๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๑๙

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๒.๕๐ บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้นี้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้าของคุรุสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

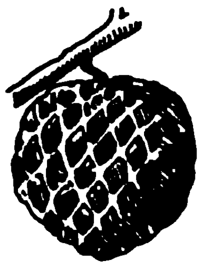
๕๒ ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

บทที่ ๑๗

สอนวิธีใช้ ห นำ และให้เด็กอ่านออกเสียง หง- (หงอ) ฯลฯ หว- (หวอ) ก่อน แล้วจึงค่อยให้ผสมสระในแม่บท จากข้างบนลงมาข้างล่างเป็นแถว ๆ แล้วจึงให้อ่านจากซ้ายไปขวา และให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่น ๆ ปากเปล่าอีก จนเข้าใจแจ่มแจ้ง

	ะ	า	ี	ู	แ	-อ	เ-ือ	ไ
หง-	หงะ	หงา	หงี	หงู	แหง	หงอ	เหงือ	ไหง
หน-	หนะ	หนา	หนี	หนู	แหน	หนอ	เหนือ	ไหน
หม-	หมะ	หมา	หมี	หมู	แหม	หมอ	เหมือ	ไหม
หย-	หยะ	หยา	หยี	หยู	แหย	หยอ	เหยือ	ไหย
หร-	หระ	หรา	หรี	หรู	แหร	หรอ	เหรือ	ไหร
หล-	หละ	หลา	หลี	หลู	แหล	หลอ	เหลือ	ไหล
หว-	หวะ	หวา	หวี	หวู	แหว	หวอ	เหวือ	ไหว

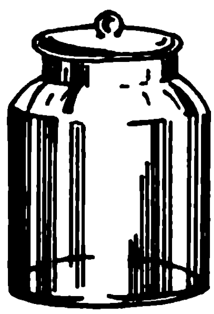
	่	้		่	้
ขา	ข่า	ข้า			
หวา	หว่า	หว้า	หมอ	หม่อ	หม้อ
หนี	หนี่	หนี้	เหยือ	เหยื่อ	เหยื้อ
หมู	หมู่	หมู้	เหมอ	เหม่อ	เหม้อ
เหม	เหม่	เหม้	ใหม	ใหม่	ใหม้
แหง	แหง่	แหง้	ไหว	ไหว่	ไหว้
โหล	โหล่	โหล้	เหลา	เหล่า	เหล้า

น้อยหน่า

ลูกหว้า

ขวดโหล

ดุเหว่า

แบบฝึกหัด

หม้อข้าว ขวดโหล หล่อน้ำ ไปไหน จอกแหน
เหนอะหนะ แน่นหนา ตำหนิ น้อยหน่า

ดักหนู บุหงา บ่าไหล่ นี่แหละ ยังเหลือ สึกหรอ มีหรือ ดีหมี หนีเสือ เหงื่อไหล ผ้าไหม เก่าใหม่ เหลาไม้ รับเหมา หน่อไม้ พอเหมาะ เลี้ยงหมา ว้าเหว่ ดุเหว่า ไหว้วาน ลูกหว้า หมอยา หาเหยื่อ เหนือใต้ หน้าต่าง ดุแหว

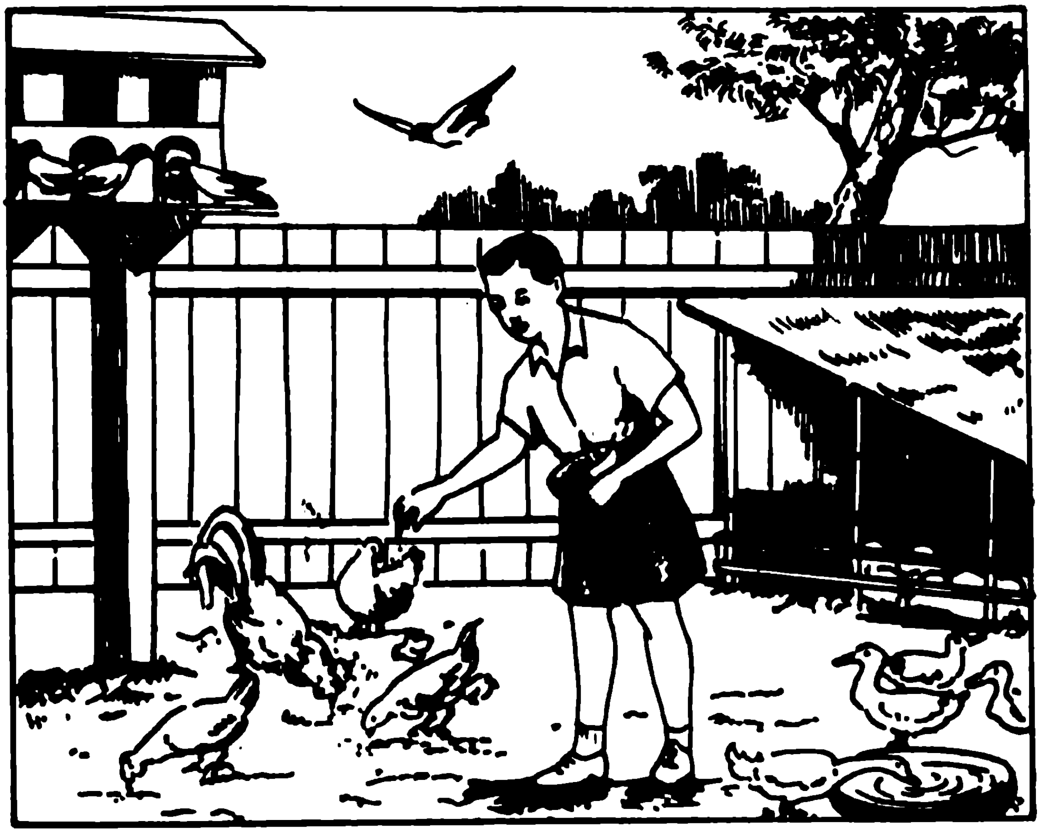

หน้าที่ช่วยเหลือพ่อแม่

เด็กชายใหม่ รักหมู่ เป็นเด็กดี ตื่นนอนแต่เช้า ๆ ทุกวัน พอลุกขึ้นเขาก็จัด และปัดที่นอนให้เรียบร้อย แล้วจึงไปล้างหน้า

ล้างตา รีบมาทำหน้าที่ช่วยเหลือพ่อแม่ เช่น เช็ดถูเรือน เป็นต้น แล้วก็อาบน้ำหวีผม จนสะอาดเรียบร้อย จึงมากินข้าว อิ่มแล้ว รีบแต่งตัวเมื่อไหว้พ่อแม่แล้ว ก็รีบกระวีกระวาดไปโรงเรียน ให้ทันเวลาโรงเรียนเข้า เพื่อไม่ให้เสียเวลาเรียน เมื่อเข้าห้องเรียน ก็ตั้งใจฟังคำสอน ฟังแล้วก็คิดดูให้เข้าใจ ถ้ายังไม่เข้าใจก็ไต่ถาม เมื่อเข้าใจแล้ว ก็จดจำไว้ให้แม่นยำ

เมื่อเวลาเด็กชายใหม่ รักหมู่ เลิกจากโรงเรียนมาถึงบ้าน เขาก็เข้าไปไหว้พ่อแม่ แล้วถอดเสื้อกางเกงออกผึ่งแดด รีบไปอาบน้ำใช้สบู่ถูเหงื่อ ซึ่งไหลเหนอะหนะที่หน้า บ่าไหล่ และตามร่างกายทั่วไป จนสะอาดดีแล้ว ก็เช็ดตัว หวีผม สวมเสื้อกางเกงชุดใหม่แล้ว เขาจึงรีบไปช่วยพ่อแม่พี่น้องทำงาน เอาข้าวปนกับไข่ ให้นกกิน และให้เป็ด ไก่ หมา

และหมูที่เลี้ยงไว้ กินข้าวและรำจนอิ่ม ช่วยตักน้ำรดต้นไม้ รดผัก น่าชมเชยยิ่งนัก นอกจากนี้ ยังช่วยทำงานในบ้านอีก เป็นต้นว่า เปิดปิดหน้าต่าง และถ้าเห็น สิ่งใดชำรุดหรือสึกหรอ ก็ช่วยกันซ่อมแซมขึ้นใช้ใหม่ พ่อแม่ของเขาช่างรอบคอบดีนัก ดูแลให้ลูกฝึกหัดทำงาน แต่พอ

เหมาะแก่กำลัง เพื่ออบรมให้เป็นคนเอา
ใจใส่ต่องาน ถ้ามีเวลาว่าง ก็เล่นกับพี่ ๆ
น้อง ๆ ที่ลานบ้าน หรือในเหย้าเรือน สุด
แท้แต่ที่ไหนจะเหมาะและสะดวก เขาเล่น
กันอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าชมเชย
เมื่ออาบน้ำแล้วก็เข้าไปนั่งร่วมสำรับ กินข้าว
กับพ่อแม่และพี่ ๆ น้อง ๆ กินอิ่มหนำแล้ว
เขาก็ช่วยกันล้างถ้วยชาม จนกระทั่งหม้อข้าว
ก็ขัดถูสะอาดน่าดู น่าใช้

เวลาค่ำ ก่อนเข้านอน เขาก็อ่าน คัดเขียน

ท่องบ่น และดูวิชาต่าง ๆ ที่เล่าเรียนมา เพื่อฝึกฝนตนเองในเวลาว่าง ถ้าไม่เข้าใจ หรือสงสัยที่ไหน เขาก็ได้ถามนายหร่ำ รักหมู่ พี่ชายของเขา เมื่อเขาจะนอน ก็ถูฟันบ้วนปากจนสะอาด แล้วไหว้และระลึกถึงผู้ที่ได้เลี้ยงดูตนมา และผู้ที่ได้ทำดีให้แก่บ้านเกิดเมืองนอนของตน

นักเรียนรุ่นเล็ก ๆ ถ้าเป็นคนดี เช่น เด็กชายใหม่ รักหมู่ นี่แหละ ไม่มีที่ตำหนิ แต่ถ้าเด็กคนใด ไม่เอาใจใส่ ต่อหน้าที่อันดีงาม เหล่านี้แล้ว ก็น่าอับอายและขายหน้ามาก เด็ก ๆ รุ่นเดียวกัน น่าจะจดจำเอาไว้เป็นที่ยึดถือ แล้วเริ่มฝึกฝนตน ทำตัวให้ดีเช่นเขาบ้าง ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ต่อไปเบื้องหน้าจะได้ดี ทั้งจะได้เป็นกำลัง แก่บ้านเกิดเมืองนอน อันเป็นที่รักยิ่ง

เราต้องตื่นขึ้นล้างหน้าเวลาเช้า
พันผมเผ้าพึงชำระให้สะอาด
เราจงทำหน้าที่กระวีกระวาด
ไม่ต้องคาดคั้นเตือนเรื่องเรือนชาน
แล้วรีบไปให้ทันโรงเรียนเข้า
เลิกแล้วเราบ่ายหน้ามุ่งมาบ้าน
ช่วยพ่อแม่เก็บงำและทำงาน
ยามว่างอ่านคัดเขียนเล่าเรียนเอย

บทที่ ๑๘

ให้เอาพยัญชนะที่มี ห นำ ซึ่งผสมสระแล้วมาผสมกับตัวสะกดในแม่บท จากซ้ายไปขวาเปรียบเทียบกันเป็นแถว ๆ ก่อน แล้วจึงให้อ่านจากซ้ายไปขวา และให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่น ๆ ปากเปล่าอีกจนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

หง__ หน__ หม__ หย__ หร__ หล__ หว__

	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
หยะ	หยัง	หยัน	หยัม	หยัย	—	หยัก	หยัด	หยับ
หลา	หลาง	หลาน	หลาม	หลาย	หลาว	หลาก	หลาด	หลาบ
หยิ	หยิง	หยิน	หยิม	หยิย	หยิว	หยิก	หยิด	หยิบ
หรี	หรีง	หรีน	หรีม	หรีย	หรีว	หรีก	หรีด	หรีบ
หมึ	หมึง	หมึน	หมึม	หมึย	หมึว	หมึก	หมึด	หมึบ
หลื	หลืง	หลืน	หลืม	หลืย	หลืว	หลืก	หลืด	หลืบ
หฤ	หฤง	หฤน	หฤม	หฤย	หฤว	หฤก	หฤด	หฤบ
หยู	หยูง	หยูน	หยูม	หยูย	หยูว	หยูก	หยูด	หยูบ
เหนะ	เหน็ง	เหน็น	เหน็ม	เหน็ย*	เหน็ว	เหน็ก	เหน็ด	เหน็บ
เหล	เหลง	เหลน	เหลม	เหลย*	เหลว	เหลก	เหลด	เหลบ
แหว	แหวง	แหวน	แหวม	แหวย	แหวว	แหวก	แหวด	แหวบ
โหละ	หลง	หลน	หลม	หลย	หลว	หลก	หลด	หลบ
โหม	โหมง	โหมน	โหมม	โหมย	โหมว	โหมก	โหมด	โหมบ
หมอ	หมอง	หมอน	หมอม	—	หมอว	หมอก	หมอด	หมอบ
หนัว	หนวง	หนวน	หนวม	หนวย	หนวว	หนวก	หนวด	หนวบ
เหนีย	เหนียง	เหนียน	เหนียม	เหนียย	เหนียว	เหนียก	เหนียด	เหนียบ
เหลือ	เหลือง	เหลือน	เหลือม	เหลือย	เหลือว	เหลือก	เหลือด	เหลือบ

* ให้ครูพยายามให้เด็กอ่านให้ชัด

ผัน

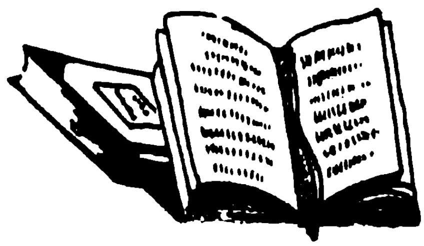
	่	้		่	้
ขัน	ขั่น	ขั้น			
หมัน	หมั่น	หมั้น	แหวง	แหว่ง	แหว้ง
หวาน	หว่าน	หว้าน	หลน	หล่น	หล้น
หมิน	หมิ่น	หมิ้น	โหมง	โหม่ง	โหม้ง
หนึง	หนึ่ง	หนึ้ง	หมอน	หม่อน	หม้อน
หมืน	หมื่น	หมื้น	หนวย	หน่วย	หน้วย
หนุย	หนุ่ย	หนุ้ย	เหนียว	เหนี่ยว	เหนี้ยว
เหงง	เหง่ง	เหง้ง	เหลือม	เหลื่อม	เหลื้อม

อ ใช้นำแทน **ห** ได้มีอยู่ ๔ คำ คือ

อย่า	อ่านว่า	หย่า	อย่าง	อ่านว่า	หย่าง
อยู่	อ่านว่า	หยู่	อยาก	อ่านว่า	หยาก

งูเหลือม

หนังสือ

สวมหมวก

หงอนไก่

แบบฝึกหัด

หมวกสาน หว่านข้าว หน้าหนาว หมอกหนา
กุหลาบ ปลาหลด หมดจด งูเหลือม
หลักแหลม อย่างไร ใบหนาด อยู่บ้าน
ลูกหลาน อยากรู้ หมั่นเรียน ข้าวหลาม
ขุดหลุม ทองเหลือง ตกหล่น ยี่หร่า
ปาหนัน ของเหลว หลีกทาง อย่าเที่ยว
ทองหยิบ ทองหยอด แป้งหยาบ ลดหย่อน
หยากไย่ เล็บเหยี่ยว หยั่งน้ำ หน้าวัว
ตัวหนอน ผักหนาม หนองน้ำ ตัวไหม
ใบหม่อน หงอนไก่ ลูกหว้า ปลาหมึก
หนักแน่น หนุ่มสาว หมูหยอง ทองหลาง

เชือกหวาย จดหมาย ห่อหมก นกหวีด
น้ำหมึก พยับหมอก เข็มหมุด ปลาหมอ
เหมืองแร่ โลกหมุน แม้นเหมือน เดือนหงาย
หมายมั่น ลูกไหน เหล็กไหล แหลนหลาว
ข้าวเหนียว ผักหนอก น้อยโหน่ง เหนียวแน่น
ห้วยหนอง ของหวาน

นายอยู่ อยู่ยืน นั่งอ่านหนังสือ

หน้าหนาวคืนวันหนึ่ง เป็นเวลาเดือนหงาย นายอยู่ อยู่ยืน เจ้าของบ้านนั่งอ่านหนังสือ อยู่ที่หน้าเรือนปั้นหยาสองชั้น มีแมวสีหม่น

หมอบอยู่ข้าง ๆ ตัวหนึ่ง ในห้องนั้น มองดู สะอาดตา เป็นระเบียบเรียบร้อยทั่วไป ตาม เพดานหรือฝา ก็ไม่มีหยากไย่จับ สิ่งของ ทั้งหมด จัดเป็นหมวดหมู่ หยิบก็ง่าย หายก็รู้ ดูก็งามตา เช่น หนังสือ หรือสิ่งหนึ่ง สิ่งใด ก็ดี วางอยู่ที่ไหน เมื่อหยิบเอาไปใช้แล้วก็นำ มาวางไว้ที่ตามเดิม

นายอยู่ อยู่ยืน นี้เป็นคนดี มีใจคอหนัก แน่น ไม่หวั่นหวาดต่ออะไรทั้งสิ้น แกเป็นคน หมั่น อยากรู้อยากเรียนสิ่งที่น่ารู้ น่าเรียน ด้วยแกรู้ว่า ตัวแกเป็นหน่วยหนึ่งของบ้านเมือง ต้องตั้งตัวไว้ให้ดี ไม่เหลวไหล จะได้เป็น ตัวอย่างที่ดี แก่ลูกหลาน ซึ่งจะเติบโตเป็น หนุ่มสาวต่อไปข้างหน้า ทุก ๆ คืน เช่น คืนนี้ แกมักออกมานั่งหน้าเรือน สั่งสอนลูกหลาน คำสอนของแกนั้น ล้วนแต่ดี ๆ มีอยู่มากมาย หลายอย่าง เช่น

๑. จงรักและรู้สึกระลึกถึงพ่อแม่ที่ได้เลี้ยงดูอุ้มชูมา ตั้งแต่เล็กจนโต อย่างไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดเหมือนเลย

๒. จงเป็นคนว่าง่ายสอนง่าย เชื่อถ้อยฟังคำของพ่อแม่ปู่ย่า ตายาย โดยนับถือและบูชา

๓. จงทำตัวให้มีกิริยาวาจาเรียบร้อยอ่อนโยน อ่อนหวาน เป็นที่น่ารัก น่าเอ็นดูน่านิยมชมชื่นของคนทั้งหลาย

๔. จงมีใจคอเยือกเย็น หนักแน่น และอดทน รู้จักสะกดใจ เหนี่ยวรั้งใจ ข่มใจตนเอง ไม่เป็นคนใจน้อย ไม่ฉุนง่าย ไม่งอนไม่ปากบอน

๕. จงเป็นคนใจดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารีแก่คนทั้งหลาย รักกันอย่างพี่น้องไม่ถือเราถือเขา

๖. จงเป็นคนรอบคอบ หมั่นระมัดระวังเมื่อจะทำอะไร ก็ต้องคิดดูข้างหน้าข้างหลัง

ให้รอบคอบถี่ถ้วนเสียก่อน แล้วจึงค่อยพูดค่อยทำ

๗. จงมีหวังในสิ่งที่ดี คือ คิดดี พูดดี ทำดี หมั่นเล่าเรียนหนังสือ หมั่นหาวิชาโดยไม่ท้อถอย และตั้งใจทำงานให้ดี ทำมาหากินให้เป็นหลักแหล่งมั่นคง

๘. จงหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ชั่ว ไม่หมกมุ่นในสิ่งที่ชั่ว ไม่เล่นการพนัน ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มเหล้า และรู้จักเก็บหอมรอมริบ ผสมเล็กผสมน้อย ไว้ใช้เมื่อจำเป็น

๙. จงเป็นคนซื่อ ให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของคนทั้งหลาย

นักเรียนทั้งหลาย ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ลูกหลานของแก ก็ช่างเถิด แต่จงจดจำไว้และให้รู้สึกว่าถ้อยคำของนายอยู่ อยู่ยืน ที่สอนลูกหลาน ตามที่ว่ามาแล้วย่อๆนั้น เป็นสิ่งที่ดีแท้ๆ และจงเริ่มต้นฝึกฝนตนตามนั้น

ทุก ๆ ข้อ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ถ้าเล่าเรียนดีและทำตัวดีแล้ว เมื่อเติบโตขึ้น จะได้ตั้งตัวเป็นหลักแหล่ง เป็นคนดีต่อไป

เตือนใจเด็ก

เราต้องปองฝึกฝน ตนให้ตนเป็นคนดี
โดยข้อย่อ ๆ มี ที่น่าจำจงคำนึง
หนึ่งนั้นคือหมั่นนึก น้อมรู้สึกระลึกถึง
พ่อแม่และเราพึง รักลึกซึ้งสุดวันตาย
สองให้ใจโอนอ่อน หวังว่านอนสอนง่ายดาย
ฟังเชื่อผู้เชื้อสาย เช่นยายย่าปู่ตาตน
สามจำทำให้ผู้ รักเอ็นดูทุกหมู่ชน
ชมเห็นว่าเป็นคน มีกิริยาวาจาดี
สี่นี้มีใจหนัก เยือกเย็นนักรู้จักมี
ยับยั้งรั้งไว้ที ไม่ใจน้อยคอยแต่ฉุน

ห้าให้มีใจเผื่อ- แผ่เอื้อเฟื้อทางเจือจุน
กอบเกื้อเอื้ออุดหนุน เนื่องโน้มนำเหนี่ยวน้ำใจ
หกหรือคือรอบคอบ ระมัดรอบระวังระไว
ก่อนจะทำอะไร ให้คิดดูจนรู้ดี
เจ็ดนี้ให้มีหวัง ในสิ่งดั่งตั้งใจมี
มุ่งไว้ไม่หน่ายหนี ทำเต็มที่มิหวาดหวั่น
แปดจะละหลบชั่ว ห่างจากตัวไม่พัวพัน
สิ่งเล่นเป็นพนัน หลีกแม่นมั่นหมั่นเก็บออม
เก้าให้ใส่ใจคือ เราต้องซื่อชื่อจึงหอม
คนชมนิยมยอม วางใจย่อมนอบน้อมเอย

บทที่ ๑๙

สอนวิธีใช้พยัญชนะนำตัวอื่น ๆ (นอกจาก ห) ซึ่งต้องอ่านออกเสียงคำนำเหมือนประ ะ (วิสรรชนีย์) ด้วย และให้เด็กอ่านออกเสียง ขง_ (ขะหงอ) ฯลฯ อล_ (อะลอ) ก่อน แล้วจึงค่อยให้ผสมสระในแม่บทจากข้างบนลงมาข้างล่างเป็นแถว ๆ ในชั้นแรกเปรียบเทียบกันทีละคู่ ๆ ให้เข้าใจหลักเสียก่อน แล้วให้อ่านจากซ้ายไปขวา และให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่น ๆ ปากเปล่าอีก จนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

ขง_	ขน_	ขม_	ขย_	ฉง_	ฉน_	ฉม_	ฉล_	ฉว_
ถง_	ถน_	ถล_	ถว_	ผง_	ผน_	ผย_	ผว_	ฝร_
สง_	สน_	สม_	สย_	สร_	สล_	สว_	_	กน_
จม_	จร_	ตน_	ตล_	อง_	อน_	อร_	อล_	_

	ะ	า	ุ	ู	_อ	_ำ	ไ	เ_า
ข	ขะ	ขา	ขุ	ขู	ขอ	ขำ	ไข	เขา
ขย_	ขยะ	ขยา	ขยุ	ขยู	ขยอ	ขยำ	ไขย	เขยา
ฉล_	ฉละ	ฉลา	ฉลุ	ฉลู	ฉลอ	ฉลำ	ไฉล	เฉลา
ถล_	ถละ	ถลา	ถลุ	ถลู	ถลอ	ถลำ	ไถล	เถลา
ผว_	ผวะ	ผวา	ผวุ	ผวู	ผวอ	ผวำ	ไผว	เผวา
สม_	สมะ	สมา	สมุ	สมู	สมอ	สมำ	ไสม	เสมา
สร_	สระ	สรา	สรุ	สรู	สรอ	สรำ	ไสร	เสรา
ต	ตะ	ตา	ตุ	ตู	ตอ	ตำ	ได	เตา
ตน_	ตนะ	ตนา	ตนุ	ตนู	ตนอ	ตนำ	ไตน	เตนา

ผัน

่ ้ ่ ้

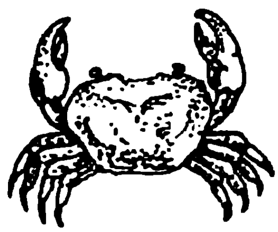
สา	ส่า	ส้า			
สงา	สง่า	สง้า	ขยำ	ขย่ำ	ขย้ำ
ขยี	ขยี่	ขยี้	เขมา	เขม่า	เขม้า
เฉลีย	เฉลี่ย	เฉลี้ย	เขยา	เขย่า	เขย้า

กอสละ

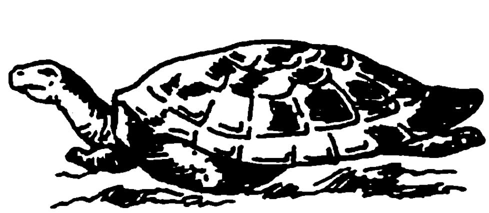
ดอกโสน

ปูแสม

สมอเรือ

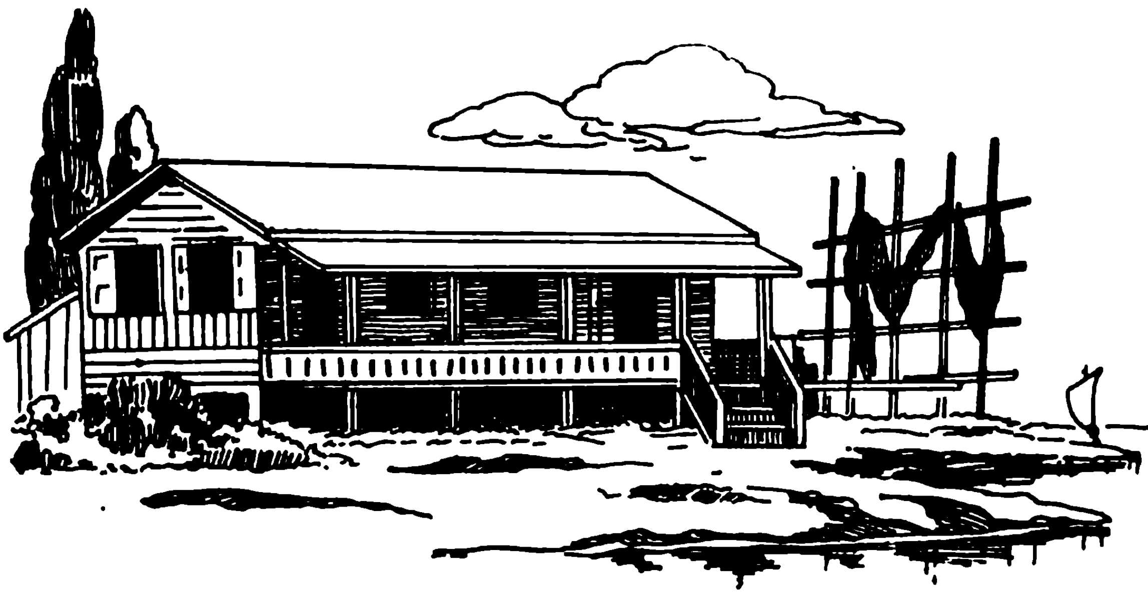
เต่าตนุ

แบบฝึกหัด

ทอดสมอ กอสละ เทขยะ เสียสละ ช่างสนะ แลไสว อย่าไถล ปี่ไฉน ดอกโสน เสียงเสนาะ นำเสนอ สม่ำเสมอ ใบสมอ ปูแสม เขม่าไฟ ใบสมี พื้นแสม สมอเรือ ฉายฉฤ ปีฉลู แฉละเนื้อ รายเฉลี่ย โฉมเฉลา สีสลัว บินถลา ผวาตื่น เต่าตนุ ขยำแป้ง เขมาโกรย สังขยา ม้าเขย่า ผยับเผยอ ขยำขยี้ อย่าถลึถลำ

หมั่นทำเสมอ ย่อมได้เงินทองเสมอ

นายเสนอ เสียงเสนาะ ร่างกายแข็งแรง มีท่าทางสง่าผ่าเผย น่ารักน่านับถือ ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมทะเล ติดต่อกับป่าแสม มีทิวไม้เขียวชอุ่มแลดูไสว มีทั้งนกและลิง ค่าง ส่งเสียงร้องฟังเสนาะวังเวงจับใจ รั้วบ้านของแกล้อมด้วยต้นไม้มีหนาม คือ กอไผ่ สละ ระกำเป็นต้น บ้านเรือนของแกสะอาดเรียบร้อย

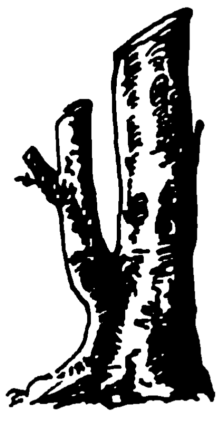

ดี จนชั้นตามฝาหรือเพดาน ก็ไม่มีเขม่าไฟ เพราะแกคอยเอาใจใส่ดูแลอยู่เสมอๆ ขยะต่างๆ แกก็เอาไปเทใส่หลุมเสีย เพื่อไม่ให้หมักหมม เลอะเทอะหรือขึ้นราเหม็น ทั้งจะได้ใช้เป็นปุ๋ยต่อไปอีกด้วย แกเป็นคนช่างคิดช่างทำ ถ้าแกเห็นว่าของในดิน สินในน้ำ สิ่งหนึ่งสิ่งใดในท้องถิ่น

ที่แกอยู่ จะทำให้เกิดเป็นเงินเป็นทองได้แล้วแกก็ตั้งหน้าอดทนกัดฟันทำอย่างอาบเหงื่อต่างน้ำ มุ่งหมายแต่จะให้แล้วอย่างดีงาม ไม่เถลไถล แกเป็นคนหมั่นมาก ชอบไปเที่ยวหาใบสมอ ใบสมี แล้วนำไปส่งที่ร้านจำหน่ายยาบ้าง ไปตัดไม้แสมมาทอนเป็นฟืนขายบ้าง ไปเที่ยวจับปู

แสม แล้วเอามาดองเป็นปูเค็มขายบ้าง ไปเที่ยวหา ไข่เต่าตนุ ที่เรียกว่าไข่จะละเม็ดมาขายบ้าง จนชั้นสวะที่จะใช้เป็นเชื้อไฟ หุงข้าวต้มแกงกินได้ ก็เลือกเก็บมาผึ่งแดดไว้

เงินทองที่แกหามาได้นั้น แกก็แบ่งเฉลี่ยออกเป็นส่วน ๆ เก็บไว้เป็นทุนบ้าง ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นบ้าง ยินดีสละเงินบำรุงแผ่นดิน คือให้เป็นกำลังแก่บ้านเมืองบ้าง แกเป็นคนละเอียดถี่ถ้วน และเห็นของทุกอย่างมีค่า ถ้าพอจะนำมาดัดแปลงได้ ก็ไม่ทิ้งให้เสียเปล่า

เราจะเห็นได้ว่า นายเสนอ เสียงเสนาะเป็นคนรู้จักหน้าที่ของตนดี คือ รู้จักหาเงินในทางที่ชอบ ทำตามหลักที่ว่า หมั่นทำเสมอย่อมได้เงินทองเสมอ เพราะเงินนั้นได้มาด้วยการทำงาน และไม่ใช่เพียงแต่รู้จักทำเท่านั้น แกยังรู้จักเก็บ รู้จักใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็นอีกด้วย ในไม่ช้า แกก็เป็นคนมั่งมี

เงินทองมาก เราต้องสำนึกตัวว่า คนทุกคนจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องทำมาหากินเลี้ยงตัวเอง และผู้ที่จะมั่งมีเงินทองนั้น ต้องหมั่นทำงานอาบเหงื่อต่างน้ำมาก่อน เอากำลังกายเข้าแลกเงิน ไม่ย่อท้อหรือหวาดหวั่นต่องานเลย เด็กๆทั้งหลาย พึงจดจำเยี่ยงอย่างอันดีงามนี้ไว้ เมื่อเติบโตขึ้น ควรจะร่วมใจร่วมกำลัง ช่วยกันคิดทำสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนให้เกิดเป็นสินค้าขายได้เป็นเงินเป็นทองขึ้น จะได้เป็นกำลังแก่ตน และบ้านเกิดเมืองนอนอันเป็นที่รักยิ่งของตนต่อไป

สมัยนี้คนไทยต้องตื่นตัว ต้องพยายามทำมาหากินทุกๆด้าน อย่ายอมให้ชาติอื่นมาแย่งการทำมาหากินของเรา เราต้องช่วยตัวเราเอง เราต้องเพาะปลูก เราต้องเลี้ยงสัตว์ เราต้องรู้จักทำสิ่งของใช้เอง เราต้อง

รู้จักค้าขาย เงินทองก็จะหมุนเวียนอยู่ใน หมู่คนไทย ความมั่งคั่งก็จะเป็นของไทย ชาติไทยจึงจะเจริญ

ช่วยตัวและช่วยชาติ

เราเกิดมาทั้งทีมีตาหู
มือเท้าคู่อยู่ด้วยได้ช่วยเหลือ
ต้องหาเงินทำทุนไว้จุนเจือ
เลี้ยงตัวเพื่อยั่งยืนสู้ฝืนทน
เอากำลังกายาฝ่าลำบาก
ถึงงานยากก็ไม่เลือกเสลือกสลน
ที่หมั่นเรียนเพียรพากไม่ยากจน
ได้เป็นพลเมืองดีมีปัญญา
โง่หรือฉลาดอาจมั่งมีเหมือนกันหมด
ถ้าแม้นอดทนสู้เพื่อกู้หน้า
ไม่งอมืองอเท้าเข้าตำรา
ก็จะพาชาติไทยให้รุ่งเรือง

บทที่ ๒๐

ให้เอา ขง — (ขะหงอ) ฯลฯ กน — (กะนอ) ฯลฯ ที่ผสมสระแล้ว มาผสมกับตัวสะกดในแม่บท จากซ้ายไปขวาเปรียบเทียบกันทีละคู่ ๆ เป็นแถว ๆ ก่อน แล้วจึงให้อ่านจากซ้ายไปขวา แล้วให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่น ๆ ปากเปล่าอีก จนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

ขง — ขน — ขม — ขย — ฉง — ฉน — ฉม — ฉว — ถง — ถน —
ถล — ผง — ผน — ผย — ผว — ฝร — สง — สน — สม — สร —
สล — สว — กน — จม — ตน — ตล — อง — อน — อร — อล —

	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
สะ	สัง	สัน	สัม	สัย	—	สัก	สัด	สับ
สละ	สลัง	สลัน	สลัม	สลัย	—	สลัก	สลัด	สลับ
ขนา	ขนาง	ขนาน	ขนาม	ขนาย	ขนาว	ขนาก	ขนาด	ขนาบ
ขยิ	ขยิง	ขยิน	ขยิม	ขยิย	ขยิว	ขยิก	ขยิด	ขยิบ
ฉลี	ฉลีง	ฉลีน	ฉลีม	ฉลีย	ฉลีว	ฉลีก	ฉลีด	ฉลีบ
ผนึ	ผนึง	ผนึน	ผนึม	ผนึย	ผนึว	ผนึก	ผนึด	ผนึบ
สมุ	สมุง	สมุน	สมุม	สมุย	สมุว	สมุก	สมุด	สมุบ
เสมะ	เสม็ง	เสม็น	เสม็ม	เสม็ย	เสม็ว	เสม็ก	เสม็ด	เสม็บ
เขน	เขนง	เขนน	เขนม	เขนย	เขนว	เขนก	เขนด	เขนบ
แถล	แถลง	แถลน	แถลม	แถลย	แถลว	แถลก	แถลด	แถลบ
โขนะ	ขนง	ขนน	ขนม	ขนย	ขนว*	ขนก	ขนด	ขนบ
โขม	โขมง	โขมน	โขมม	โขมย	โขมว	โขมก	โขมด	โขมบ
ฉลอ	ฉลอง	ฉลอน	ฉลอม	ฉลอย	ฉลอว	ฉลอก	ฉลอด	ฉลอบ
ขมัว	ขมวง	ขมวน	ขมวม	ขมวย	ขมวว	ขมวก	ขมวด	ขมวบ
เสวีย	เสวียง	เสวียน	เสวียม	เสวียย	เสวียว	เสวียก	เสวียด	เสวียบ
เสมือ	เสมือง	เสมือน	เสมือม	เสมือย	เสมือว	เสมือก	เสมือด	เสมือบ
เฉลอ	เฉลิง	เฉลิน	เฉลิม	เฉลย	เฉลิว	เฉลิก	เฉลิด	เฉลิบ

* ให้ครูพยายามให้เด็กอ่านให้ชัด

	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
ตา	ตาง	ตาน	ตาม	ตาย	ตาว	ตาก	ตาด	ตาบ
ตลา	ตลาง	ตลาน	ตลาม	ตลาย	ตลาว	ตลาก	ตลาด	ตลาบ
ตงิ	ตงิง	ตงิน	ตงิม	ตงิย	ตงิว	ตงิก	ตงิด	ตงิบ
จมู	จมูง	จมูน	จมูม	จมูย	จมูว	จมูก	จมูด	จมูบ
เอน	เอนง	เอนน	เอนม	เอนย*	เอนว	เอนก	เอนด	เอนบ
โกนะ	กนง	กนน	กนม	กนย*	กนว	กนก	กนด	กนบ
โตน	โตนง	โตนน	โตนม	โตนย	โตนว	โตนก	โตนด	โตนบ
ตลอ	ตลอง	ตลอน	ตลอม	ตลอย	ตลอว	ตลอก	ตลอด	ตลอบ
เตลอ	เตลิง	เตลิน	เตลิม	เตลย	เตลิว	เตลิก	เตลิด	เตลิบ

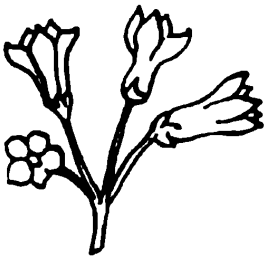
ผัน

อักษรสูง			อักษรกลาง				
	่	้		่	้	๊	๋
ฝัง	ฝั่ง	ฝั้ง	อัง	อั่ง	อั้ง	อั๊ง	อั๋ง
ฝรัง	ฝรั่ง	ฝรั้ง	อรัง	อรั่ง	อรั้ง	อรั๊ง	อรั๋ง
สวาน	สว่าน	สว้าน	อราม	อร่าม	อร้าม	อร๊าม	อร๋าม

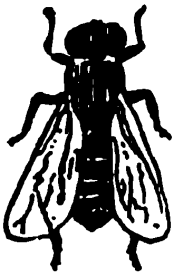
	่	้		่	้	๊	๋
ขมิน	ขมิ่น	ขมิ้น	ตลิง	ตลิ่ง	ตลิ้ง	ตลิ๊ง	ตลิ๋ง
ถลึง	ถลึ่ง	ถลึ้ง	อนึง	อนึ่ง	อนึ้ง	อนึ๊ง	อนึ๋ง
ขยุม	ขยุ่ม	ขยุ้ม	องุน	องุ่น	องุ้น	องุ๊น	องุ๋น
เขมน	เขม่น	เขม้น	เตลน	เตล่น	เตล้น	เตล๊น	เตล๋น
แฉลม	แฉล่ม	แฉล้ม	แอรม	แอร่ม	แอร้ม	แอร๊ม	แอร๋ม
ถลม	ถล่ม	ถล้ม	ตลม	ตล่ม	ตล้ม	ตล๊ม	ตล๋ม
โขยง	โขย่ง	โขย้ง	โตลง	โตล่ง	โตล้ง	โตล๊ง	โตล๋ง
ขมอม	ขม่อม	ขม้อม	อรอย	อร่อย	อร้อย	อร๊อย	อร๋อย
เสลียง	เสลี่ยง	เสลี้ยง	เตลียง	เตลี่ยง	เตลี้ยง	เตลี๊ยง	เตลี๋ยง
เขยือน	เขยื่อน	เขยื้อน	เตลือน	เตลื่อน	เตลื้อน	เตลื๊อน	เตลื๋อน

อักษรนำที่ต้องอ่านออกเสียง อย่างเดียวกับคำเรียงพยางค์ เช่น

พยายาม	อ่านว่า	พะยายาม	แสดง	อ่านว่า	สะแดง
ทวี	อ่านว่า	ทะวี	เมล็ด	อ่านว่า	มะเล็ด
สตรี	อ่านว่า	สะตรี	แมลง	อ่านว่า	มะแลง

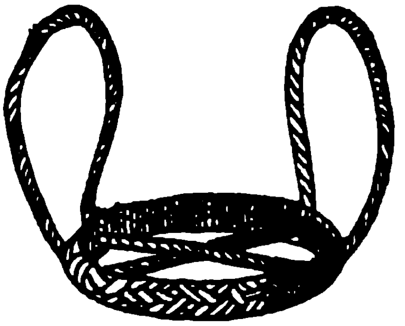
ดอกสลิด

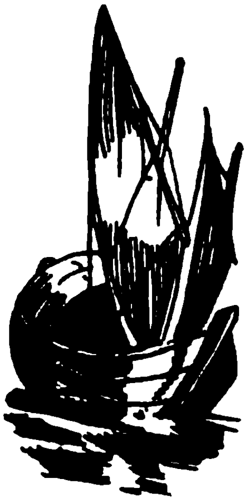
แมลงวัน

มันสมอง

เสวียนหม้อ

เรือฉลอม

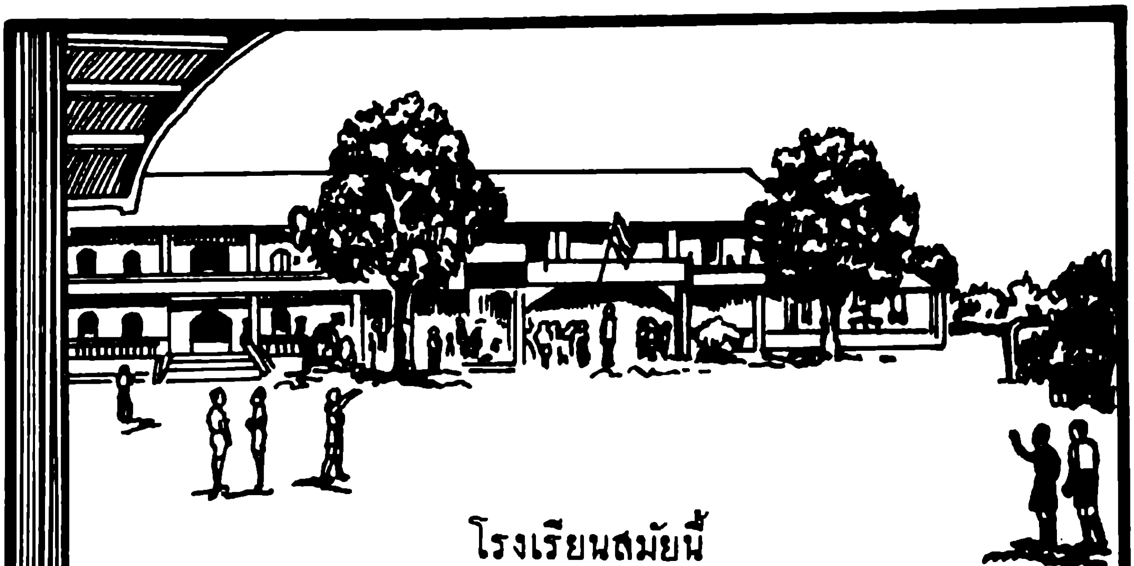
แบบฝึกหัด

แขนงไม้ ทาขมิ้น ยาสมาน
ทันสมัย มันสมอง ขี้ขมวน
ขมวดเชือก ถือฉมวก เสียง
โขมง ขะมักเขม้น รูจมูก
เสวียนหม้อ สมุดพก ผนึกซอง
สองสลึง ผ้าโสร่ง ดอกสลิด
ใบสลอด แกะสลัก ไปตลาด
ริมตลิ่ง เอร็ดอร่อย ของ
แสลง เรือฉลอม งานเฉลิม
แมลงวัน วันฉลอง เฉลียว
ฉลาด สนิมเหล็ก ขยาบเรือ

ต้นขนุน

เขม็ดแขม่ เมล็ดข้าว ขยันเรียน ต้นฝรั่ง ฝาผนัง ต้นขนุน ขนมผิง สวนสนาม ปลาสลาด ลมสลาตัน เรือสลุบ หูฉลาม ขมีขมัน ไขสว่าน ถักสวิง ขมิ้นเครือ แสงสว่าง สีสวาด เงียบสงัด สงบเสงี่ยม สงวนไว้ แสวงหา ตลับยา ฉนวนน้ำ ปลาฉนาก พยายาม ขยับขยาย ดินถนำ รำเขนง สังขยา พยาบาล ตลาดนัด ถลุงแร่ ทนายความ อาขยาน วิ่งตลบ ตลอดวัน ตาลโตนด เรือขนาน คันธนู หน้าโฉนด จับฉลาก ปีฉลู เผ่นผยอง เต็มสวาบ ถ้อยแถลง พนมไพร ผกากรอง สุกสกาว หญ้าฝรั่น ลอยโพยม

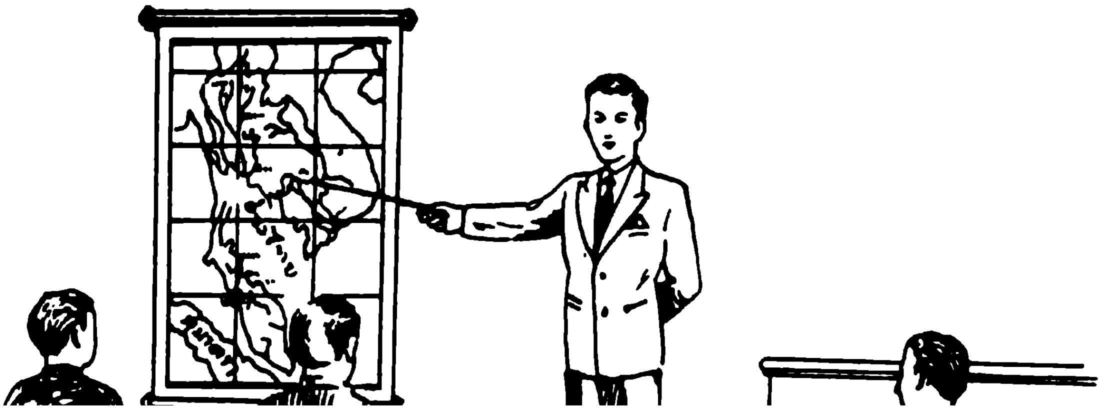

โรงเรียนสมัยนี้

วันหนึ่ง นายเฉลิม สุดเฉลียว กับลูกสาวได้ไปที่โรงเรียน อันงดงามทันสมัยแห่งหนึ่ง เพื่อจะรู้ระเบียบวิชา ที่สอนอยู่ในโรงเรียนนั้น และอยากจะเห็นเด็กชายสลับ สุดเฉลียว หลาน

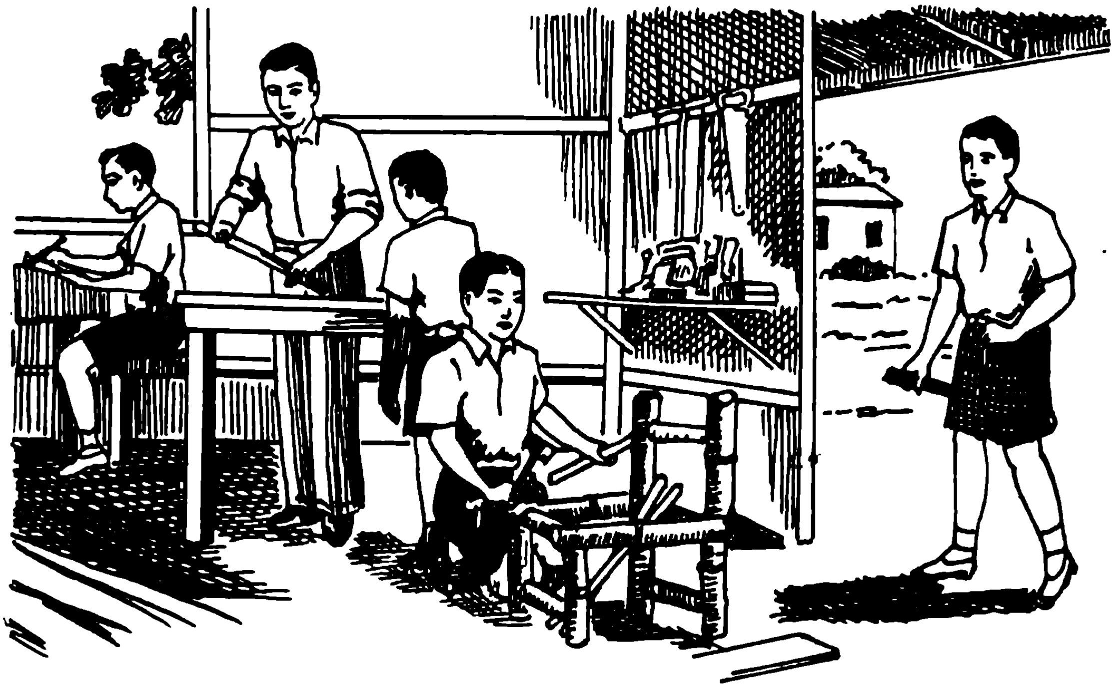

ของเขาเล่าเรียนวิชาเป็นอย่างไรบ้าง เขาไปถึงโรงเรียน ก็พอดีเป็นเวลานักเรียนหยุดพัก เด็กนักเรียนกำลังเล่นกันอยู่ในสนาม อย่างสนุกสนาน ที่ริมสนามด้านหนึ่ง มีแม่ค้านำของกินและขนมมาขาย นักเรียนต่างก็นั่งกินเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าเอร็ดอร่อย เด็กชายสลับ สุดเฉลียว กินอิ่มแล้ว เหลือบมาเห็นลุงกับพี่สาวเข้า จึงยกมือไหว้ พอคุยกันได้สักหน่อย ก็ถึงเวลาเข้าห้องเรียน นักเรียนทุก

ชั้นต่างเดินแถวเข้าห้องเรียน อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ส่วนนักเรียนสตรีนั้น เรียนอยู่อีกแผนกหนึ่งต่างหาก ท่านผู้สอนได้ยินยอมให้นายเฉลิม สุดเฉลียว เข้าไปนั่งดูหลานของเขาเล่าเรียนในห้องเรียน ห้องเรียนนี้เหมาะดี ฝาผนังทาสีเขียวอ่อนเย็นตาดี และมีแสงสว่างส่องเข้าข้างหลังทางซ้ายมือได้สะดวก นับว่าเหมาะดี นักเรียนนั่งสงบเสงี่ยมตั้งใจเล่าเรียนกันอยู่อย่างเงียบสงัด นายเฉลิม สุดเฉลียว เห็นเด็กชายสลับหลานของเขาขยันขะมักเขม้นเล่าเรียนดี ตอบคำถามก็ถูกต้องและชัดเจนดี รู้สึกยินดีมาก

ต่อจากนี้ ท่านผู้สอนได้เอื้อเฟื้อแนะนำให้เขาไปดูวิชาทำมาหากินแผนกต่าง ๆ มีทำนา ทำสวน ทำไร่ แผนกนี้ เขาได้เห็นนักเรียนกำลังฝึกงาน เช่น เพาะเมล็ดต่าง ๆ

บ้าง จับและทำลายแมลง ที่มากัดกินต้นไม้บ้าง แล้วยังได้ไปดูแผนกขุดเหมืองแร่ ป่าไม้ เลี้ยงวัว หมู เป็ด ไก่ และอื่น ๆ ตลอดจนถึงแผนกช่างต่าง ๆ เช่นช่างแกะสลักก็ทำตลับงา ช่างทอผ้า ก็ทอผ้าต่าง ๆ ตลอดจนผ้าโสร่ง ช่างไม้ก็ใช้ กบ สิ่ว สว่าน ไปตามชนิดของงาน ช่างเหล็กก็หัดตีเหล็กเป็นมีด เป็นเคียว เป็นฉมวก น่าดู น่าชม ยิ่งนัก ทุกสิ่งทุกอย่าง

ที่นายเฉลิม สุดเฉลียว ได้ไปพบเห็น เวลาที่นักเรียนแผนกต่าง ๆ แสดงให้ดูนั้น เป็นที่พอใจมาก เขานึกชมในใจว่า โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนทันสมัยแท้ ทุก ๆ ท้องถิ่นจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องจัดสอนวิชาทำมาหากิน ที่เหมาะและสะดวกแก่ท้องถิ่นของตน เมื่อเด็กเติบโตขึ้น จะได้ยึดถือเป็นหลักสำหรับทำมาหากิน อย่างทันสมัยต่อไป เมื่อชาวไทยทุกคน รู้จักทำงานตามหลักวิชา และร่วมใจกันทำด้วยความพยายาม อย่างขยันขันแข็งแล้ว ประเทศไทยจะมั่งคั่ง เทียมหน้าต่างประเทศ ชาวไทยทั้งหลาย ก็จะรู้สึกอุ่นใจทั่วหน้ากัน

เด็กนักเรียนทั้งหลาย เมื่ออ่านเรื่องนี้แล้ว จงรู้สึกไว้แต่เดี๋ยวนี้ว่า เมื่อตนเรียนวิชาเบื้องต้นรู้ดีพอแล้ว จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องเลือก

เรียนวิชาทำมาหากิน ที่เหมาะและสะดวกแก่ตนไว้ให้ได้ และต้องตั้งใจเรียนไว้ให้รู้ดีด้วย เพื่อจะได้ยึดถือเป็นหลัก สำหรับทำมาหากินเลี้ยงตัวเองต่อไป จะได้เป็นกำลังแก่ตนและประเทศไทย อันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของเรา

ในวัยเด็ก

ในวัยเด็กเล็กอยู่จงรู้ว่า
เรียนวิชาชั้นต้นจนจบสิ้น
แล้วเลือกเรียนวิชาเชิงหากิน
ให้ถูกถิ่นถูกเวลาถูกท่าที
เมื่อเติบโตต่อไปในข้างหน้า
ต้องมุ่งหน้าหากินตามถิ่นที่
รู้จักทำรู้จักใช้เก็บให้ดี
ยามแก่มีเจ็บไข้ได้ใช้เอย

บทที่ ๒๑

สอนพยัญชนะที่ใช้กล้ำกับ ร ล หรือ ว และให้เด็กอ่านออกเสียง กร- (กรอ) ฯลฯ พล- (พลอ) ให้ถูกต้องก่อน แล้วจึงค่อยให้ผสมสระในแม่บท จากข้างบนลงมาข้างล่างเปรียบเทียบกันทีละคู่ ๆ เป็นแถว ๆ แล้วจึงให้อ่านจากซ้ายไปขวา และให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่น ๆ อีก จนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

กร– กล– กว– ตร– ปร– ปล– ขร– ขล–
ขว– ผล– คร– คล– คว– พร– พล–

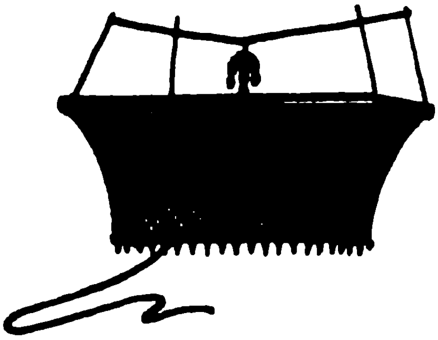
	ะ	า	ี	ู	–ัว	เ–อ	–ำ	ไ	เ–า
ก	กะ	กา	กี	กู	กัว	เกอ	กำ	ไก	เกา
กร-	กระ	กรา	กรี	กรู	กรัว	เกรอ	กรำ	ไกร	เกรา
ตร-	ตระ	ตรา	ตรี	ตรู	ตรัว	เตรอ	ตรำ	ไตร	เตรา
ปร-	ประ	ปรา	ปรี	ปรู	ปรัว	เปรอ	ปรำ	ไปร	เปรา
กล-	กละ	กลา	กลี	กลู	กลัว	เกลอ	กลำ	ไกล	เกลา
ปล-	ปละ	ปลา	ปลี	ปลู	ปลัว	เปลอ	ปลำ	ไปล	เปลา

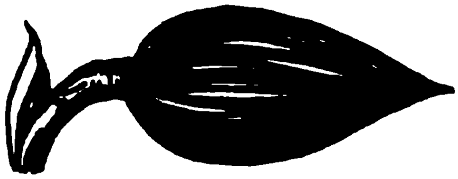
	ะ	า	ี	ู	–ัว	เ–อ	–ำ	ไ	เ–า
ข	ขะ	ขา	ขี	ขู	ขัว	เขอ	ขำ	ไข	เขา
ขร —	ขระ	ขรา	ขรี	ขรู	ขรัว	เขรอ	ขรำ	ไขร	เขรา
ขล —	ขละ	ขลา	ขลี	ขลู	ขลัว	เขลอ	ขลำ	ไขล	เขลา
ผล —	ผละ	ผลา	ผลี	ผลู	ผลัว	เผลอ	ผลำ	ไผล	เผลา
ขว —	ขวะ	ขวา	ขวี	ขวู	ขวัว	เขวอ	ขวำ	ไขว	เขวา
ค	คะ	คา	คี	คู	คัว	เคอ	คำ	ไค	เคา
คร —	คระ	ครา	ครี	ครู	ครัว	เครอ	ครำ	ไคร	เครา
พร —	พระ	พรา	พรี	พรู	พรัว	เพรอ	พรำ	ไพร	เพรา
คล —	คละ	คลา	คลี	คลู	คลัว	เคลอ	คลำ	ไคล	เคลา

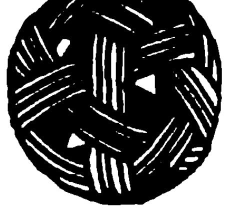
ผัน

อักษรกลาง					อักษรสูง			อักษรต่ำ		
	่	้	๊	๋		่	้		่	้
กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า	ขา	ข่า	ข้า	คา	ค่า	ค้า
กรา	กร่า	กร้า	กร๊า	กร๋า	ขรา	ขร่า	ขร้า	ครา	คร่า	คร้า
กลา	กล่า	กล้า	กล๊า	กล๋า	ขลา	ขล่า	ขล้า	คลา	คล่า	คล้า
กวา	กว่า	กว้า	กว๊า	กว๋า	ขวา	ขว่า	ขว้า	ควา	คว่า	คว้า

	่	้	๊	๋		่	้		่	้
กลี	กลี่	กลี้	กลี๊	กลี๋	ผลี	ผลี่	ผลี้	คลี	คลี่	คลี้
ตรู	ตรู่	ตรู้	ตรู๊	ตรู๋	ขรู	ขรู่	ขรู้	ครู	ครู่	ครู้
เตร	เตร่	เตร้	เตร๊	เตร๋	เขร	เขร่	เขร้	เคร	เคร่	เคร้
แปร	แปร่	แปร้	แปร๊	แปร๋	แผร	แผร่	แผร้	แพร	แพร่	แพร้
โกล	โกล่	โกล้	โกล๊	โกล๋	โผล	โผล่	โผล้	โคล	โคล่	โคล้
กลอ	กล่อ	กล้อ	กล๊อ	กล๋อ	ขลอ	ขล่อ	ขล้อ	คลอ	คล่อ	คล้อ
กลัว	กลั่ว	กลั้ว	กลั๊ว	กลั๋ว	ขลัว	ขลั่ว	ขลั้ว	พลัว	พลั่ว	พลั้ว
เกลีย	เกลี่ย	เกลี้ย	เกลี๊ย	เกลี๋ย	เขลีย	เขลี่ย	เขลี้ย	เพลีย	เพลี่ย	เพลี้ย
เกลือ	เกลื่อ	เกลื้อ	เกลื๊อ	เกลื๋อ	เขลือ	เขลื่อ	เขลื้อ	เคลือ	เคลื่อ	เคลื้อ
เกรอ	เกร่อ	เกร้อ	เกร๊อ	เกร๋อ	เขรอ	เขร่อ	เขร้อ	เครอ	เคร่อ	เคร้อ
ไกล	ไกล่	ไกล้	ไกล๊	ไกล๋	ไขว	ไขว่	ไขว้	ไคล	ไคล่	ไคล้
เปลา	เปล่า	เปล้า	เปล๊า	เปล๋า	เขลา	เขล่า	เขล้า	เคลา	เคล่า	เคล้า
กลำ	กล่ำ	กล้ำ	กล๊ำ	กล๋ำ	ขลำ	ขล่ำ	ขล้ำ	คลำ	คล่ำ	คล้ำ

เปล

หัวปลี

ตะกร้อ

แบบฝึกหัด

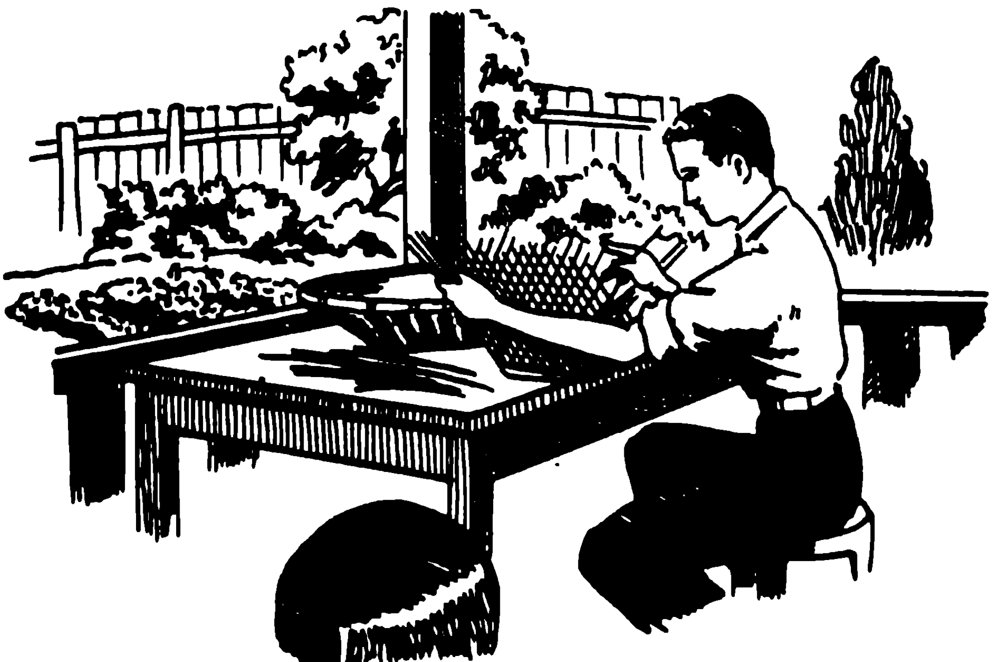
ตีเกราะ ใจกล้า ไกล่เกลี่ย ตะกร้อ ตะกร้า มะเกลือ คละกัน กล้าหาญ ประดาน้ำ คำแปล หัวปลี ไกวเปล หัวเปราะ รถดับเพลิง มวยปล้ำ น้ำคร่ำ ผ้าไตร เช้าตรู่ ประดู่ ตะไคร้ ปลอดภัย ใบขลู่ แก้วแกลบ กระดาษ ขวัญข้าว ขะคราม ครึกครื้น คลึ้งโคลง ควาญช้าง ไหว้พระ ผ้าแพร แคล่วคล่อง พลับพลึง เครื่องเคลือบ พูดเพราะ มีดพร้า ข้าพลู แตงกวา ค้นคว้า ตรึกตรอง ตะไคร่น้ำ ฝนพรำ กะหล่ำ-ปลี พลับพลา กุ้งพล่า แพร่หลาย ผกากรอง พร่ำสอน สานครุ ใคร่ครวญ จากพราก บินไขว่ นกเปล้า กินปลี พรานป่า ตระเตรียม ยิงกวาง กลางดง กระบือ

นายกล่ำ ใจกล้า ทำมาหากินในทางทำไร่ ไร่ของแกมี เปราะ ขิง ข่า ตะไคร้ พัก แฟง แตงกวา กะหล่ำปลี และผักอื่น ๆ อีกหลายอย่าง แกเป็นคนขยันขันแข็ง รู้จักค้นคว้าหาข้อที่น่ารู้ ในเรื่องทำไร่ตามหลักวิชา เอาใจใส่บำรุงไร่ดีมาก หมั่นรดน้ำ ถากถางใส่ปุ๋ย และคอยระวังจับหนอน ตัวเพลี้ย ไม่ให้มา

กัดกินผักของแก ผักของแกจึงงอกงามดี น่าดูน่าชมแท้ ๆ

พอเวลาเช้าตรู่ ถึงแม้ฝนจะตกพรำ ๆ และหนทางจะเฉอะแฉะ แกก็ทนตรำฝน ไม่กลัวเปรอะเปื้อน หาบผักต่าง ๆ เตร่ไปเที่ยวขายตามตลาด แกเป็นคนใจดี หน้าตายิ้มแย้มอยู่เสมอ วาจาก็อ่อนหวาน ฟังเพราะจับใจ และไม่ใคร่พูดพร่ำเพรื่อ

ถ้าแกมีเวลาว่าง ใครโผล่หน้า เข้าไปดูใกล้ ๆ ประตูรั้วไร่ จะเห็นแกนั่งอยู่บนเก้าอี้

สานกระจาด ตะกร้า เป็นต้น ด้วยฝีมืออัน ละเอียดเรียบร้อย น่าดู น่าใช้ ถ้ามีเหลือมาก ก็ส่งไปขายที่ตลาด ใคร ๆ ก็พอใจอุดหนุนแก

ในเรือนของแกแม้แต่ครัว ก็ดูสะอาดดี ถ้วยชามวางคว่ำ เป็นระเบียบเรียบร้อย ตุ่มน้ำก็ไม่ให้มีตะไคร่น้ำจับ จนกระทั่ง กะปิ น้ำปลา หัวหอม หัวกระเทียม นางไปล่ ใจกล้า เมียของแก ก็หมั่นเอาออกผึ่งแดดบ่อย ๆ เพื่อมิให้เป็นขมวน

แกชอบใช้เสื้อผ้า ที่ทำขึ้นจำหน่ายในประเทศไทย เพื่อบำรุงสินค้าในบ้านเมืองของตน แพรและไหม ถึงแม้มีแพร่หลายก็ตามแต่แกไม่ใคร่ชอบใช้ เพราะมีราคาแพงเกินไป สุรุ่ยสุร่าย เสียเงินในสิ่งที่ไม่จำเป็น

ตามเรื่องที่ได้อ่านมานี้ นักเรียนคงรู้ได้แล้วว่า นายกล่ำ ใจกล้า ขยันขันแข็งอย่างไร มีกิริยาวาจาเป็นอย่างไร เรือนของแกจนกระทั่งครัวสะอาดอย่างไร และแกรู้จักประหยัดใช้เสื้อผ้าเป็นอย่างไร ข้อเหล่านี้นักเรียนทุกคนคงตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า ของแกดีทั้งหมดและเป็นสิ่งที่น่าจะจดจำ กระทำตามแกทั้งสิ้นด้วย ถ้าชาวไทยเราทุกคน ต่างรู้สึกสำนึกตัวถึงหน้าที่อันดีงามเช่นนี้แล้ว ประเทศไทยเราก็จะมั่งคั่ง และรุ่งเรืองทันเทียมบ่าไหล่เขา

เมืองไทย ใหญ่อุดม
ดินดีสม เป็นนาสวน
เพื่อนรัก เราชักชวน
ร่วมช่วยกัน มุ่งหมั่นทำ
วิชา ต้องหาไว้
เป็นหลักได้ ใช้ช่วยนำ
ให้รู้ ลู่ทางจำ
ค้นคว้าไป ให้มากมาย
ช่วยกัน อย่างขันแข็ง
ด้วยลำแข้ง และแรงกาย
ทำไป ไม่เสียดาย
แม้อาบเหงื่อ เมื่อทำงาน
ดังนี้ มั่งมีแท้
ร่มเย็นแน่ หาไหนปาน
โลกเขา คงเล่าขาน
ถิ่นไทยนี้ ดีงามเอย

บทที่ ๒๒

ให้เอาตัวกล้ำที่ผสมสระแล้ว มาผสมกับตัวสะกดในแม่บท จากซ้ายไปขวาเป็นแถว ๆ ก่อน แล้วจึงให้อ่านจากข้างบนลงมาข้างล่าง และให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่น ๆ อีกจนเข้าใจแจ่มแจ้ง

กร— กล— กว— ตร— ปร— ปล— ขร— ขล—

ขว— ผล— คร— คล— คว— พร— พล—

	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
กระ	กรัง	กรัน	กรัม	กรัย	—	กรัก	กรัด	กรับ
กรา	กราง	กราน	กราม	กราย	กราว	กราก	กราด	กราบ
กริ	กริง	กริน	กริม	กริย	กริว	กริก	กริด	กริบ
ครี	ครีง	ครีน	ครีม	ครีย	ครีว	ครีก	ครีด	ครีบ
ตรึ	ตรึง	ตรึน	ตรึม	ตรึย	ตรึว	ตรึก	ตรึด	ตรึบ
ครื	ครืง	ครืน	ครืม	ครืย	ครืว	ครืก	ครืด	ครืบ
ผฤ	ผฤง	ผฤน	ผฤม	ผฤย	ผฤว	ผฤก	ผฤด	ผฤบ
ปฦ	ปฦง	ปฦน	ปฦม	ปฦย	ปฦว	ปฦก	ปฦด	ปฦบ
เพล	เพลง	เพลน	เพลม	เพลย	เพลว	เพลก	เพลด	เพลบ
แปล	แปลง	แปลน	แปลม	แปลย	แปลว	แปลก	แปลด	แปลบ
โกระ	กรง	กรน	กรม	กรย	กรว	กรก	กรด	กรบ
คลอ	คลอง	คลอน	คลอม	คลอย	คลอว	คลอก	คลอด	คลอบ
พรัว	พรวง	พรวน	พรวม	พรวย	—	พรวก	พรวด	พรวบ
เกรีย	เกรียง	เกรียน	เกรียม	เกรียย	เกรียว	เกรียก	เกรียด	เกรียบ
เกลือ	เกลือง	เกลือน	เกลือม	เกลือย	เกลือว	เกลือก	เกลือด	เกลือบ
เพลอ	เพลิง	เพลิน	เพลิม	เพลิย	เพลิว	เพลิก	เพลิด	เพลิบ

ผัน

อักษรกลาง

	่	้	๊	๋
กัน	กั่น	กั้น	กั๊น	กั๋น
กลัน	กลั่น	กลั้น	กลั๊น	กลั๋น
กวาง	กว่าง	กว้าง	กว๊าง	กว๋าง
กราว	กร่าว	กร้าว	กร๊าว	กร๋าว
กลิง	กลิ่ง	กลิ้ง	กลิ๊ง	กลิ๋ง
กรึง	กรึ่ง	กรึ้ง	กรึ๊ง	กรึ๋ง
กลืน	กลื่น	กลื้น	กลื๊น	กลื๋น
กลุม	กลุ่ม	กลุ้ม	กลุ๊ม	กลุ๋ม
เปลง	เปล่ง	เปล้ง	เปล๊ง	เปล๋ง
แกลน	แกล่น	แกล้น	แกล๊น	แกล๋น
กลน	กล่น	กล้น	กล๊น	กล๋น
โกรง	โกร่ง	โกร้ง	โกร๊ง	โกร๋ง
กลอง	กล่อง	กล้อง	กล๊อง	กล๋อง

อักษรกลาง

	่	้	๊	๋
กลวย	กล่วย	กล้วย	กล๊วย	กล๋วย
เปรียว	เปรี่ยว	เปรี้ยว	เปรี๊ยว	เปรี๋ยว
เกลือน	เกลื่อน	เกลื้อน	เกลื๊อน	เกลื๋อน

ผัน

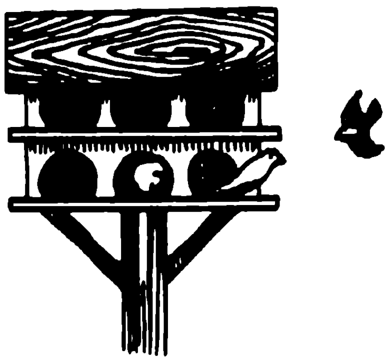
อักษรสูง			อักษรต่ำ		
	่	้		่	้
ขัน	ขั่น	ขั้น	คัน	คั่น	คั้น
ขลัน	ขลั่น	ขลั้น	ครัน	ครั่น	ครั้น
ขวาง	ขว่าง	ขว้าง	ควาง	คว่าง	คว้าง
ขราว	ขร่าว	ขร้าว	คราว	คร่าว	คร้าว
ขลิง	ขลิ่ง	ขลิ้ง	คลิง	คลิ่ง	คลิ้ง
ขลึง	ขลึ่ง	ขลึ้ง	ครึง	ครึ่ง	ครึ้ง
ขลืน	ขลื่น	ขลื้น	คลืน	คลื่น	คลื้น
ขลุย	ขลุ่ย	ขลุ้ย	คลุม	คลุ่ม	คลุ้ม

อักษรสูง			อักษรต่ำ		
	่	้		่	้
เขลง	เขล่ง	เขล้ง	เคลน	เคล่น	เคล้น
แขวน	แขว่น	แขว้น	แคลน	แคล่น	แคล้น
ขลน	ขล่น	ขล้น	คลน	คล่น	คล้น
โขรง	โขร่ง	โขร้ง	โครง	โคร่ง	โคร้ง
ขลอง	ขล่อง	ขล้อง	คลอง	คล่อง	คล้อง
ขลอย	ขล่อย	ขล้อย	คลอย	คล่อย	คล้อย
เขรียว	เขรี่ยว	เขรี้ยว	เพรียว	เพรี่ยว	เพรี้ยว
เขลือน	เขลื่อน	เขลื้อน	เคลือน	เคลื่อน	เคลื้อน

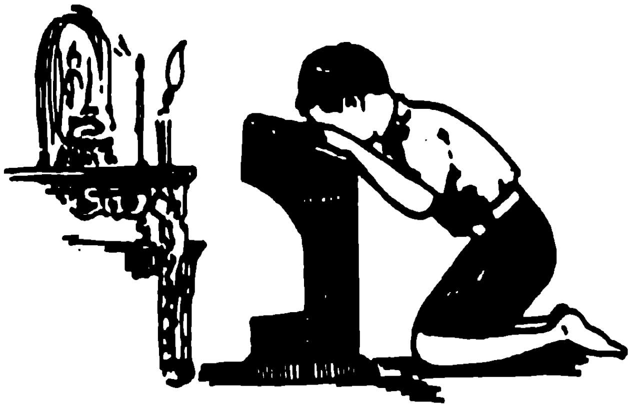
สอนอักษรควบไม่แท้ คือพยัญชนะที่กล้ำกับตัว ร ซึ่งไม่ต้องออกเสียง ร อย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่ง ทร ออกเสียงเป็น ซ เช่น

สระ	อ่านว่า	สะ	สร้าง	อ่านว่า	ส้าง
ไซร้	อ่านว่า	ไซ้	สร้อย	อ่านว่า	ส้อย
สรง	อ่านว่า	สง	จริง	อ่านว่า	จิง

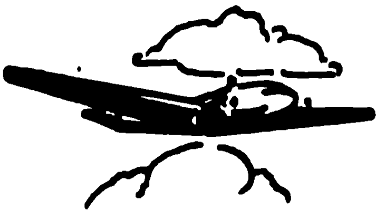
อินทรี อ่านว่า อินซี		ทราย	อ่านว่า ซาย
ไทร อ่านว่า ไซ		ทรุดโทรม	อ่านว่า ซุดโซม
ทรง อ่านว่า ซง		แทรก	อ่านว่า แซก

กรงนก

กราบพระ

เครื่องบิน

หอยแครง

แบบฝึกหัด

กลมเกลียว แกล้วกล้า ส้มเกลี้ยง มะกรูด
เกรงกลัว อดกลั้น แปรงฟัน เปลวไฟ ปลิวไป
ปลายข้าว มะขวิด กว้างขวาง ด้ามขวาน

แขวนเสื้อ สรงน้ำ เป่าขลุ่ย ห้ามปราม ข้าวเปลือก ปากตรอก ซื่อตรง ตระเตรียม ตรึกตรอง ร้องเพลง พร้อมเพรียง เพลิดเพลิน ปลูกพริก มะพร้าว มะพลับ หล่นผล็อย ผลัดผ้า ครีบปลา มะปราง กลางวัน วงกลม ว่ากล่าว ด้ายกลุ่ม กราบพระ ข้าวเกรียบ ไส้กรอก กรงนก กรองน้ำ คราดนา ปลากราย กลีบบัว เครื่องบิน ครกหิน พรวนดิน ความดี พรุ่งนี้ ซี่โครง พลบค่ำ หอยแครง ขุดคลอง คล่องแคล่ว ตัวครั่ง คล้ายคลึง ครอบครัว วัวควาย กวักมือ ปกครอง คราวหลัง ครั้งแรก กวาดเรือน คลองใหญ่ แพร่หลาย ครัวไฟ กรวดทราย นกกวัก ครึ่งซีก กลุ้มใจ ต้นกล้วย นกคลิ้งโคลง เข้ากรุง กระทรวง โครงกระดูก เพาะปลูก ทำจริง

ครอบครัวที่ดี

ครอบครัวที่ดี ถ้าจะเปรียบก็เหมือนกับต้นไทรสูงตระหง่าน แผ่กิ่งก้านออกไปโดยรอบ มีใบแน่นหนาร่มครึ้ม งดงาม เป็นที่อาศัยจับเกาะ ของฝูงนกทั้งหลาย หมายความว่า ผู้ที่อยู่ในครอบครัวที่ดีนั้น ย่อมจะได้รับความร่มเย็น มีความผาสุก ทั่วหน้ากันทุกคน แต่ที่จะให้เป็นไป ตามที่ว่านี้ได้ ก็ด้วยคนทั้ง

หลายในครอบครัว ต่างรู้จักหน้าที่ของตนและต่างทำหน้าที่ของตน มิให้ผิดพลาดบกพร่อง ดังจะนำมากล่าวย่อ ๆ ต่อไปนี้

พ่อบ้านเป็นหัวหน้าของครอบครัว ต้องทำตัวให้คนในครอบครัวรักใคร่นับถือ เหมือนกับลูกรักพ่อ คือต้องมีใจคอเยือกเย็น กว้างขวาง ไม่ตระหนี่เหนียวแน่น ใจหนักแน่น ใจดี ไม่เกรี้ยวกราด ใจแน่วแน่ไม่โลเล มีความ

เที่ยงตรง ซื่อสัตย์ ทำอะไรทำจริง ไม่เหลวไหล ปลิ้นปล้อน กลับกลอก เอาความจริงไม่ได้ มีไหวพริบ ตริตรองรอบคอบ คอยระวังดูแลไม่ให้มีอะไรบกพร่อง ไม่หูเบา ไม่เชื่อคำสอพลอพล่อย ๆ ของใครง่าย ๆ และต้องรู้สึกอยู่เสมอว่า ตนเป็นกำลังของครอบครัว เป็นฝ่ายที่หาเงิน มาเลี้ยงครอบครัว หลักที่ดีที่สุดก็คือ ทำตัวให้เป็นแบบอย่างอันดีงามของคนในปกครอง เพื่อเขาจะได้นับถือและกระทำตามด้วยความจงรักภักดี

ส่วนแม่บ้านนั้น ต้องทำตัว ให้คนในครอบครัวรักใคร่นับถือเหมือนกับลูกรักแม่ นอกจากมีใจคอเหมือนกับพ่อบ้าน ดังกล่าวแล้ว ยังต้องเป็นผู้ดูแลงานต่างๆ ในเหย้าเรือนให้เรียบร้อย รู้จักประหยัดใช้จ่ายให้พอเหมาะ

รู้จักเก็บเล็กประสมน้อยเหมือนกับปลวกที่ทำรัง ต้องคอยอบรมกล่อมเกลาลูก ให้เป็นผู้มีกำลังแข็งแรง มีความรู้เฉลียวฉลาด และเป็นคนดี สอนลูกให้รู้จักรักครอบครัวและรักชาติบ้านเมือง ให้ระลึกถึงความดีของผู้ที่ได้ช่วยชาติบ้านเมือง ซึ่งล่วงลับไปแล้ว แต่ความดียังมิได้ลับตามไป แล้วพยายามทำความดีให้เหมือนท่านเหล่านั้น นอกจากนั้นอย่ารักลูกโดยพะนอ อย่าปล่อยตามใจลูกมากเกินไป หรือเกรี้ยวกราดขัดใจลูกจนเกินไป เพราะจะทำให้ลูกเหลิงหรือเซื่องซึมอ่อนแอไป

ส่วนเด็ก ๆ นั้นเล่า ต้องทำตนให้เป็นที่น่ารักน่าเอ็นดู ของพ่อแม่ และคนอื่น ๆ ต้องมีกิริยาวาจาเรียบร้อย อ่อนโยน รู้จักนบนอบกราบไหว้ ไม่ข้ามกรายหรือยืนค้ำหัว

ใคร ๆ ไม่เถียงพ่อแม่ ไม่กล่าวคำหยาบ ต้องซื่อตรง ตรงต่อเวลา จริงต่องาน ต้องใจดี รักเพื่อนฝูง ไม่เอารัดเอาเปรียบ หรือแก่งแย่งชิงดีกัน ไม่แกล้งหรือเล่นรังแกเพื่อน ต้องรู้สึกระลึกถึงความดีของพ่อแม่ ที่มีแก่ตนและผู้ที่ได้ทำความดี แก่ประเทศไทยอย่างสูง และหาทางตอบแทนความดีของท่านด้วย ต้องเป็นคนว่าง่ายสอนง่าย เชื่อฟังและทำตามคำสั่งสอน ของพ่อแม่อย่างเคร่งครัด ไม่ดื้อด้าน ต้องขยันหมั่นอ่านหนังสือ เพื่ออบรมตนให้เป็นคนฉลาด และเต็มใจช่วยเหลือพ่อแม่ทุกค่ำเช้า ไม่ทอดธุระ ไม่เล่นคลุกคลีกับเด็กเกเรเสเพล เพราะจะพาตัวไปสู่ความชั่ว ต้องรู้จักค่าของเงิน ว่าเงินทองที่พ่อแม่หามาได้นั้น ไม่ใช่ได้มาง่าย ๆ เลย ได้มาโดยยากลำบากและเหนื่อยอาบเหงื่อต่างน้ำทีเดียว

จึงต้องประหยัดใช้ ตลอดจนรู้จักรักและถนอมเครื่องใช้สอยต่าง ๆ ไม่ให้หมดเปลือง ไปในสิ่งที่ไม่จำเป็น เงินที่พ่อแม่ให้ไปซื้อของรับประทานที่โรงเรียน ควรจะแบ่งเก็บฝากคลังออมสินไว้ วันละเล็กวันละน้อยทุก ๆ วัน เพื่ออบรมตนให้เป็นคนรู้จักเก็บหอมรอมริบ

นักเรียนทั้งหลาย พึงจดจำไว้ว่า เมื่อตนยังเด็กอยู่ ต้องทำตามเยี่ยงอย่าง ของลูกหลานที่ดีก่อน ครั้นเติบโตขึ้น เมื่อจะเป็นพ่อบ้านหรือแม่บ้านต่อไปแล้ว จึงค่อยทำตามเยี่ยงอย่าง ของพ่อบ้านแม่บ้านที่ดีต่อไป ถ้าชาวไทยเรารู้สึกตัวเช่นนี้แล้ว ไทยทั้งชาติจะเข้มแข็ง ไม่มีชาติใดกล้ามาข่มเหงได้เลย

ครอบครัวดี

ครอบครัวดีมีสง่าเป็นราศี

ย่อมจะมีพ่อแม่และหัวหน้า

เฝ้าปกป้องปองทำนุกทุกเวลา

ร่วมรักษาหน้าที่อันดีงาม

สร้างตัวดีมีทรัพย์ด้วยช่วยชาติบ้าง

เป็นตัวอย่างลูกหลานให้ไม่ครั่นคร้าม

สู้พากเพียรเรียนร่ำกระทำตาม

ทำแต่ความดีไว้ให้ชาติเอย

บทที่ ๒๓

สอนคำที่ไม่ได้ประ ะ (วิสรรชนีย์) แต่อ่านออกเสียงเหมือนประ ะ (วิสรรชนีย์) เช่น

ชโย	อ่านว่า	ชะโย	สมาคม	อ่านว่า	สะมาคม
กวี	อ่านว่า	กะวี	ขมา	อ่านว่า	ขะมา

แบบฝึกหัด

กวี กษัย สติ คติ ทหาร ชโย สบาย สบง สมาคม เสียงชโย ไม้ยมก เข้าสมาคม ทางคมนาคม ทนายความ ตามปรกติ เย็บสบง สบายดี มีสติ ลงมติ เป็นคติ อนามัย มหาชน ทหารไทย ธนาคาร จราจร นครหลวง

แต่ก่อนมา ในท้องถิ่นทุก ๆ จังหวัด แห่งประเทศไทย ตามปรกติ ยังจัดบำรุงไม่ทั่วถึงกันนัก เพราะมีเรื่องติดขัด อยู่หลายอย่าง เช่นเงินทองเป็นต้น มาบัดนี้ ทางฝ่ายบ้านเมืองเห็นว่า ถึงเวลาแล้ว ที่เราทั้งหลาย

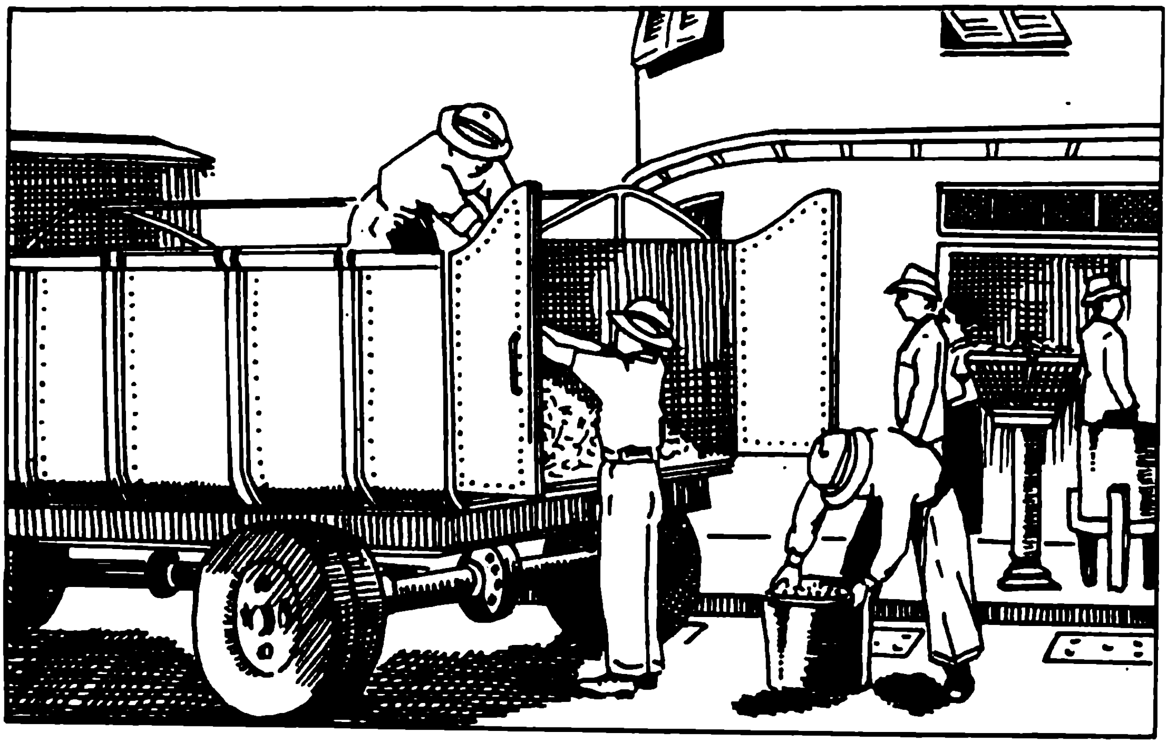
ช่วยกันบำรุงท้องถิ่น

จะต้องตื่นตาตื่นใจ ร่วมมือช่วยกัน จัดให้
ท้องถิ่น มีระเบียบทันสมัย เป็นอย่างเดียวกัน
จึงได้ออกข้อบังคับ ให้ผู้คนที่อยู่ในท้องถิ่น
นั้น ๆ ขวนขวายช่วยกัน จัดบำรุงขึ้นตามแบบ
แผนอันดี เป็นต้นว่า บ้านเรือนก็ต้องปลูก
ให้เป็นระเบียบ ตามแบบแผน ที่กำหนดไว้
ไม่ให้ยัดเยียดอัดแอกัน ให้มีแสงสว่าง ลม
เดินได้สะดวก เพื่อให้ถูกอนามัย มีถนนเป็น

ทางคมนาคม สำหรับประชาชนไปมา หรือขนส่งสินค้า มีท่อและรางน้ำ สำหรับระบายสิ่งโสโครก ให้ไหลไปสู่ท่อรวมได้โดยง่าย เพื่อไม่ให้หมักหมม เกรอะกรังอยู่ได้ มีตลาดสร้างอย่างถูกแบบ เป็นย่านการค้าขาย มีส้วมอย่างสะอาดแบบใหม่ มีโรงเรียนเป็นที่เล่าเรียนของเด็ก มีสมาคม และอื่นๆ เพื่อความครึกครื้นรื่นเริง มีสนามเป็นที่สำหรับเล่นออกกำลัง เพื่อบำรุงร่างกายให้แข็งแรง และเพื่อสนุกสนาน มีสวนสำหรับ

เดินเล่น เพื่อพักผ่อนหย่อนใจในยามว่าง มีสถานที่ช่วยเหลือคนเจ็บไข้ เพื่อบำบัดความเจ็บป่วย มีน้ำดื่มที่สะอาด ตลอดจนไฟฟ้าในเวลาค่ำคืน สว่างไสว มีเจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาด ตามถนนและตรอก คอยกำจัดยุงและอื่นๆซึ่งเป็นต้นเชื้อ ของความป่วยเจ็บร้ายแรงบางอย่าง และมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล

แก้ไข บำรุง ส่งเสริม ในการทำมาหากินอย่างทันสมัย ให้ดียิ่งขึ้น เหล่านี้เป็นต้น เมื่อท้องถิ่นนั้นๆ ได้รับทะนุบำรุง ด้วยสิ่งต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว ก็เป็นที่แน่ใจว่าท้องถิ่นนั้นจะเป็นที่อยู่สบายดี จำนวนผู้คนก็จะมีมากขึ้น ถ้าจัดบำรุงกัน ครบถ้วนเต็มที่ ทั่วถึงทุกจังหวัดแล้ว บ้านเมืองไทยก็จะงดงามทันเทียมมหาประเทศอื่น ๆ ได้

ในเรื่องจัดบำรุงท้องถิ่น ของตนเอง ให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน ที่ทันสมัยนั้นเรียกว่าเทศบาล ต่อไปข้างหน้า นักเรียนจะต้องมีหน้าที่ช่วยกัน จัดทะนุบำรุงท้องถิ่นที่ตนอยู่ เพื่อความรุ่งเรือง แก่บ้านเกิดเมืองนอนอันเป็นที่รักยิ่ง ของตนต่อไป

การเทศบาล

ระลึกรู้สึกตัว
ชาวไทยทั่วอย่ามัวรอ
จงร่วมรวมใจคอ
ขอให้ช่วยทำด้วยกัน

บำรุงปรับปรุงแต่ง
ท้องถิ่นแหล่งแห่งเราพลัน
เพื่อความงามครบครัน
ทุกสิ่งอันทันสมัย

ตึกรามงามถูกท่า
หันเข้าหาอนามัย
ร่มรื่นแช่มชื่นใจ
ทุกสถานบ้านเมืองเรา

บทที่ ๒๔

พยัญชนะที่ยังไม่เคยเรียน

ฃ ฅ ฆ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ธ ภ ศ ษ ฬ

ฃ อ่านว่า ข

ฅ ฆ อ่านว่า ค เช่น ฆ่า เฆี่ยน ฆ้อง ระฆัง ตะเฆ่ ฯลฯ

ฌ อ่านว่า ช เช่น เข้าฌาน ฯลฯ

ญ อ่านว่า ย เช่น หญิง หญ้า ใหญ่ ญวน ญี่ปุ่น ฯลฯ

ฎ อ่านว่า ด เช่น ชฎา ฎีกา ฯลฯ

ฏ อ่านว่า ต เช่น ปฏิทิน ฯลฯ

ฐ อ่านว่า ถ เช่น ฐานะ ฐาน กฐินฯลฯ

ฑ ฒ ธ อ่านว่า ท เช่น กรีฑา ผู้เฒ่า ธง เธอ ธุระ ฯลฯ

ณ อ่านว่า น เช่น ณ ขณะ คณะ ฯลฯ

ภ อ่านว่า พ เช่น ภายใน ภูเขา ตะเภา สำเภา อำเภอ เสภา ฯลฯ

ศ ษ อ่านว่า ส เช่น ศาลา ศก ศอก อาศัย ศึกษา ภาษา ภาษี ปรึกษา ฯลฯ

ฬ อ่านว่า ล เช่น นาฬิกา จุฬา กีฬาฯลฯ

ลำดับพยัญชนะและอักษร

พยัญชนะ ๔๔ ตัว คือ

ก ข ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช ซ ฌ ญ
ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ
ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส
ห ฬ อ ฮ

อักษรสูง ๑๑ ตัว คือ

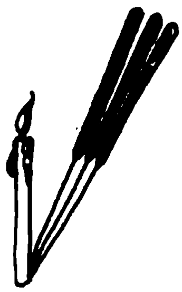
ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห

อักษรกลาง ๙ ตัว คือ

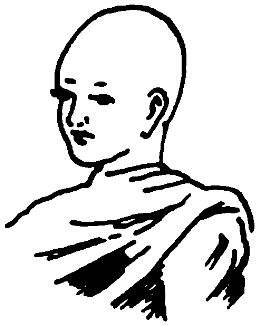
ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ

อักษรต่ำ ๒๔ ตัว คือ

ค ฅ ฆ ง ช ซ ฌ ญ ฑ ฒ ณ
ท ธ น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ฬ ฮ

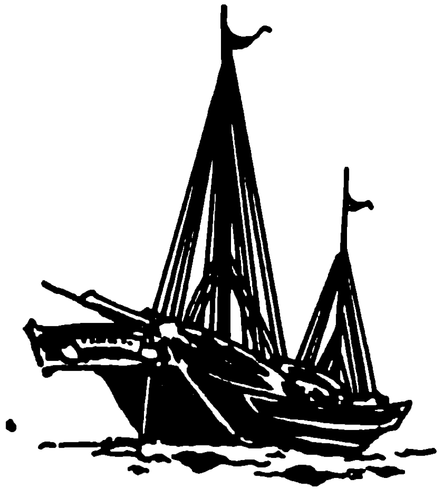
ธูปเทียน

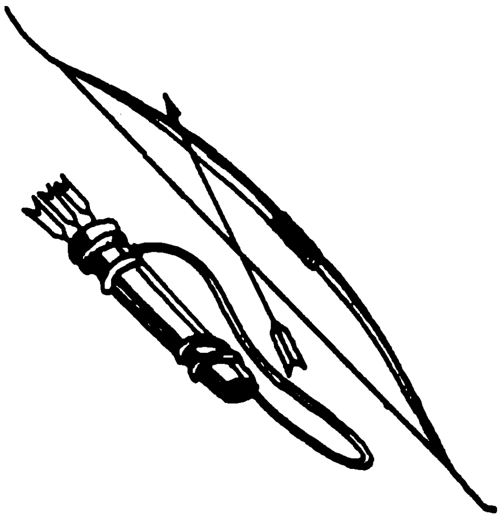
ภิกษุ

รูปภาพ

เภตรา

ธนู

แบบฝึกหัด

ธูปเทียน ญาติพี่น้อง ธันวาคม คันธนู
เล็งญาณ โรคภัย ญัตติ หมู่ภมร พระธิดา
ความภักดี มีธุระ ภาษาไทย รูปภาพ ลำธาร
พระภิกษุ ภูษา ธงไทย กอหญ้า ผู้หญิง

ภายนอก ณที่นี้ ปฏิทิน หลักฐาน รักคณะ
ทอดกฐิน ห้านาที เสาธง ผู้เฒ่า ไก่ตะเภา
นายอำเภอ ขับเสภา เรือสำเภา ภูเขาไฟ

นาฬิกา

ตอน ๑

เวลาบ่ายวันหนึ่ง
เมื่อเด็กหญิงสารภี
เผ่าเภตรากลับจาก
โรงเรียนแล้ว นาย
ภักดี เผ่าเภตรา
บิดาของเขาได้พา
ไปเที่ยวที่ห้างขาย
นาฬิกา แห่งหนึ่ง
ซึ่งเป็นห้างใหญ่โต
กว้างขวางมาก มี

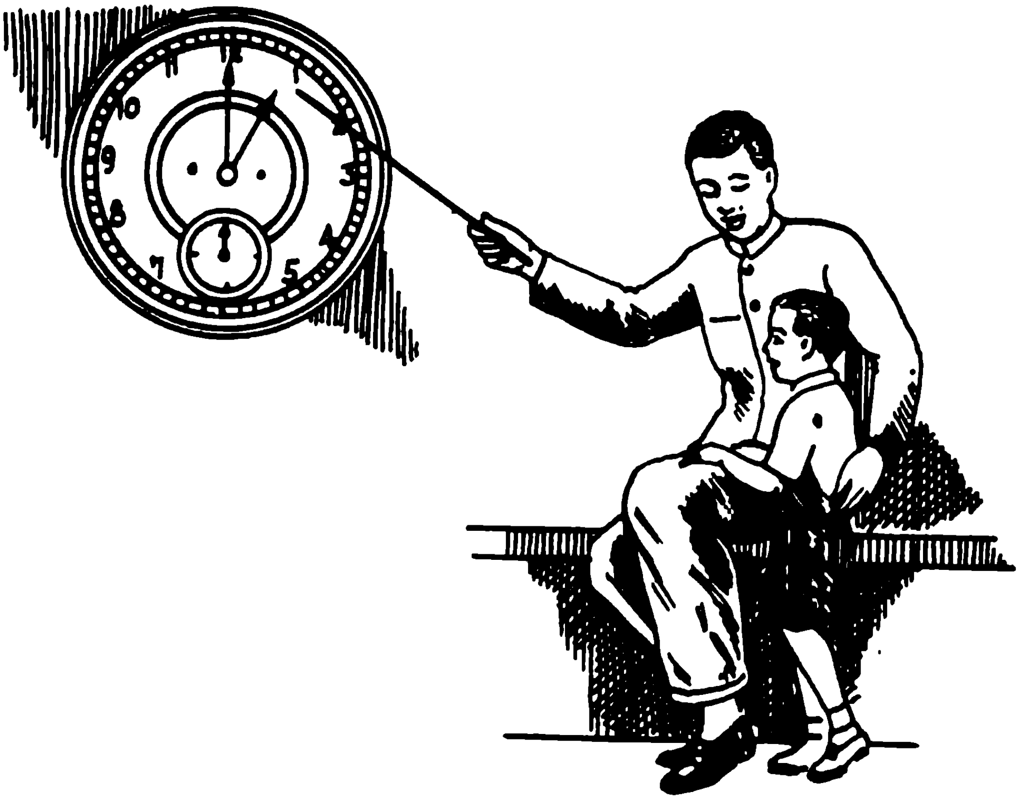
นาฬิกาต่างๆเช่น นาฬิกาพก นาฬิกาข้อมือ นาฬิกาปลุก และนาฬิกาแมงดา เป็นต้น ติดไว้ข้างฝาผนัง ตั้งและวางไว้ในตู้ เรียงรายแลสะพรั่ง ดูงามตายิ่งนัก นาฬิกาเหล่านี้มีรูปร่างและลักษณะต่างๆกัน ทำด้วยไม้ก็มี ทำด้วยหินอ่อนก็มี ทำด้วยโลหะ เช่น เงิน ทอง นาก กะไหล่ ก็มี บางเรือนแกะสลักด้วยฝีมืออันงดงาม เป็นลวดลาย ดอกไม้กิ่งไม้และใบไม้ รูปคน รูปม้า และรูปอื่นๆ บางเรือนทำเป็นรูปนกฮูก โผล่หน้าออกมาเมื่อเวลานาฬิกาตีก็มี เสียงนาฬิกาเดินดังติ๊กๆ! ก๊อกแก๊กๆ! ได้ยินอยู่ไม่ขาดระยะ เสียงระฆังนาฬิกาตีดังก๋องแก๋งๆ! ติ๊กแต๊กๆ! เป็นของน่าดู น่าชมยิ่งนัก เป็นสิ่งที่แปลกตาแปลกหู ทำให้เด็กหญิงสารภีรู้สึกประหลาดมาก บังเกิดความเบิกบานใจ และตื่นเต้น

อยากรู้อยากเห็นยิ่งขึ้น นายภักดี กับเจ้าของห้างนั้นเป็นผู้ที่รู้จักและคุ้นเคยกันดี นายภักดี จึงเที่ยวชมนาฬิกาต่างๆในห้างได้ตามความพอใจ บิดาของเขาได้ชี้ให้เด็กหญิงสารภี ดูนาฬิกาชนิดต่างๆ เหล่านั้น พร้อมกับอธิบายประกอบ ทีละอย่างๆ ดังต่อไปนี้

เวลานาฬิกาเดินมีเสียงดัง และเข็มหมุนเวียนไปรอบ ๆ โดยอาศัยกำลังลานและเครื่องที่ประกอบขึ้นกับลานนั้น ถ้าจะเปรียบกับเท้าของเรา ที่พาตัวเราเดินไปได้ ก็เป็นเช่นเดียวกัน เข็มที่บอกเวลานั้น ก็คล้ายกับนิ้วมือของเราที่ชี้บอกใครให้ดูอะไร ส่วนเสียงระฆังที่ตีบอกเวลานาฬิกาและตีกึ่งนั้นเล่าก็คล้ายกับเสียงของเราที่พูดบอกข้อความอะไรแก่ใคร ๆ นั่นเอง นี่ก็เป็นสิ่งแปลกประหลาดน่าชมความคิดที่เขาคิดทำขึ้น

นาฬิกา

ตอน ๒

หน้านาฬิกานั้นแบนและกลม ที่หน้านาฬิกานี้แบ่งออกเป็นช่องใหญ่ๆ ๑๒ ช่องเท่าๆ กัน ช่องใหญ่ ช่องหนึ่งๆ มีเครื่องหมาย ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑ และ ๑๒ กำกับอยู่ทุก ๆ ช่อง ในระหว่างช่องใหญ่ช่องหนึ่ง ๆ ยังได้แบ่งออกเป็นขีดเล็ก ๆ อีก

๕ ขีด ส่วนเครื่องหมายนับเวลานาฬิกานั้น เขียนเป็นตัวเลขโรมันบ้าง ตัวเลขอาระบิกบ้าง บางเรือนมีตั้งแต่ ๑ ถึง ๑๒ บางเรือนก็มีตั้งแต่ ๑ ถึง ๒๔ คือตั้งแต่ ๑ ถึง ๑๒ รอบหนึ่ง และ ๑๓ ถึง ๒๔ อีกรอบหนึ่ง

เข็มของนาฬิกา หมุนเวียนจากทางซ้ายมือไปทางขวามือที่เขาเรียกว่าเวียนขวาเสมอ เข็มนาฬิกาโดยมาก มีอยู่ ๒ ชนิดคือ เข็มสั้นสำหรับชี้บอกชั่วโมง เมื่อหมุนไปชั่วระยะช่องใหญ่ช่องหนึ่ง ๆ นับเป็นเวลาชั่วโมงหนึ่ง ๆ เช่นหมุนจาก ๑๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่กึ่งกลางตอนบน ไปถึงเลข ๑ เรียกว่า ๑ นาฬิกา และจาก ๑ ไปถึง ๒ ก็เรียกว่า ๒ นาฬิกา เป็นลำดับเรื่อยไป ในทำนองเดียวกัน จนกระทั่งถึง ๑๒ ก็เรียกว่า ๑๒ นาฬิกา เข็มอีกชนิดหนึ่งเรียกว่า เข็มยาว สำหรับชี้บอกนาที เมื่อ

หมุนไปชั่วระยะช่องเล็กช่องหนึ่ง ๆ นับเป็นเวลานาทีหนึ่ง ๆ เช่น ตั้งต้นหมุนจากเลข ๑๒ นั้นไปชั่ว ๑ ขีด ก็เรียกว่า ๑ นาที ๒ ขีดก็ ๒ นาที ๓๐ ขีดก็ ๓๐ นาที หรือครึ่งชั่วโมง และต่อ ๆ ไปในทำนองเดียวกัน จนถึง ๖๐ ขีด ก็เรียกว่า ๖๐ นาที หรือ ๑ ชั่วโมง เข็มยาวนี้จะต้องหมุนไปบรรจบรอบที่ตรงเลข ๑๒ เสมอทุก ๆ ชั่วโมง

นาฬิกา

ตอน ๓

วิธีดูนาฬิกาหรือนับเวลาคือ พอเวลาตะวันส่องแสงอ่อน ๆ แสงเงินแสงทองงามตา เข็มสั้นจะชี้ตรงเลข ๖ ซึ่งอยู่กึ่งกลางตอนล่างตรงกันข้ามกับเลข ๑๒ เรียกว่าเวลา ๖ นาฬิกา หรือย่ำรุ่ง ครั้นตะวันสูงขึ้น ๆ เข็มสั้นนั้น

ก็หมุนต่อไปจนถึงเลข ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑ และ ๑๒ ในทำนองเดียวกัน เรียกว่า ๗ นาฬิกา ๘ นาฬิกา ๙ นาฬิกา ตลอดไปจนถึง ๑๒ นาฬิกา หรือเที่ยงวัน ซึ่งเป็นเวลาที่ดวงตะวันอยู่ตรงหัวเราพอดี ต่อจากนี้ ดวงตะวันจะลดต่ำลงไปทุกๆที เข็มสั้นจะหมุนต่อไปถึงเลข ๑๓ หรือ ๑ เรียกว่า ๑๓ นาฬิกา ถึงเลข ๒ ก็เรียกว่า ๑๔ นาฬิกา ในทำนองเดียวกัน จนถึงเลข ๖

เรียกว่าเวลา ๑๘ นาฬิกา หรือย่ำค่ำ ซึ่งเป็นเวลาตะวันตกดิน นับเป็นเวลา ๑๒ ชั่วโมง ซึ่งเป็นเวลากลางวัน เราได้รับแสงสว่าง ตลอดทั้ง ๑๒ ชั่วโมง เป็นเวลาเหมาะสำหรับไปทำมาหากิน ต่อจากนี้เข็มสั้นก็หมุนต่อไปจนถึงเลข ๗ เรียกว่า ๑๙ นาฬิกา ถึงเลข ๘ เรียกว่า ๒๐ นาฬิกา ตลอดไปจนถึงเลข ๑๒ เรียกว่า ๒๔ นาฬิกา หรือเที่ยงคืน หรือสองยาม ซึ่งนิยมกันว่า ตั้งต้นขึ้นวันใหม่ แล้วเข็มสั้นหมุนต่อไปอีก ชี้ที่ตรงเลข ๑ เรียกว่า ๑ นาฬิกา ชี้ตรงเลข ๒ เรียกว่า ๒ นาฬิกา ชี้ตรงเลข ๓ เรียกว่า ๓ นาฬิกา หรือสามยาม และตอนสามยามนี้มักได้ยินเสียงไก่ขันแจ้ว ๆ บอกเวลาคล้าย ๆ กับเสียงนาฬิกาตี ในที่สุดชี้ถึงเลข ๖ เรียกว่า ๖ นาฬิกา หรือย่ำรุ่ง เวลาเช้าตรู่นี้ ไก่ยิ่งขัน

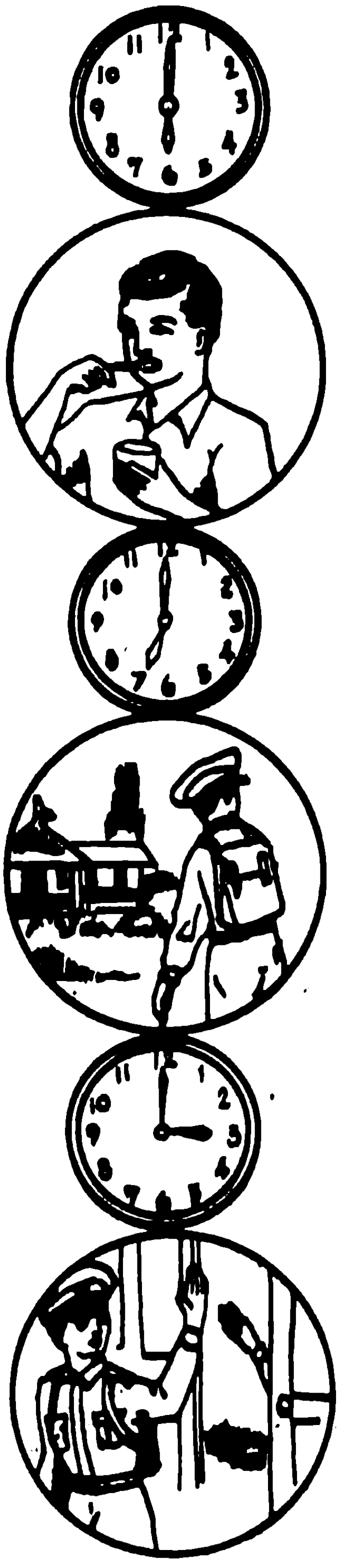
กระชั้นเสียงหนักขึ้น เสียงนกเสียงการ้องจ้อก แจ้กเซ็งแซ่ ต่างก็ออกจากรัง บินไปเที่ยวหากินเป็นฝูง ๆ แต่เช้าตรู่ ผู้คนตื่นนอน ลุกขึ้นทำงานกัน ยามนี้อากาศเย็นสบายและสดชื่นดีมาก เวลาตั้งแต่ ๑๘ นาฬิกาถึง ๖ นาฬิการวม ๑๒ ชั่วโมง เป็นเวลากลางคืนมืดมัวไม่แลเห็นแสงตะวันเลย นอกจากแสงเดือนแสงดาวเท่านั้น เวลากลางคืนจึงเย็นสบายกว่าเวลากลางวันมาก ทั้งเหมาะสำหรับพักผ่อนหลับนอน ทั้งกลางคืนและกลางวัน นับเป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง เรียกว่าวันหนึ่ง

นาฬิกา

ตอน ๔

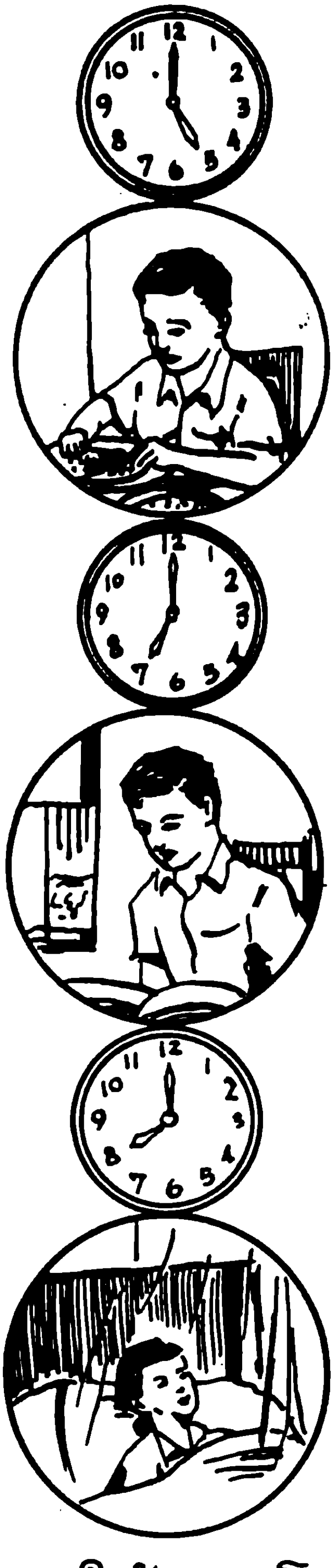
วิธีดูนาฬิกา นอกจากใช้ตามองดูเข็มตามที่ได้กล่าวมาแล้ว จะใช้หูฟังเสียงนาฬิกาตีก็

ได้เพราะนาฬิกาที่มีระฆังตี บอกเวลานาฬิกานั้น จำนวนครั้งที่ตีก็เท่ากับจำนวนเครื่องหมายที่เข็มสั้นชี้บอกนั้น ๆ เสมอ เช่นเมื่อชี้ตรงเลข ๑ นาฬิกาก็ตี ๑ ที ชี้ตรงเลข ๒ นาฬิกาก็ตี ๒ ที ตลอดเรื่อยไปจนถึงเลข ๑๒ นาฬิกาก็ตี ๑๒ ที ครบรอบหนึ่งพอดี เมื่อนาฬิกาตี ๑๒ ทีแล้ว ต่อจากนี้ก็ตั้งต้นตี ๑ ทีไปใหม่ ดังนั้นเมื่อถึงเวลา ๑๓ นาฬิกา จึงตี ๑ ที ๑๔ นาฬิกาตี ๒ ที เรื่อยไป จนถึง ๒๔ นาฬิกา ก็ตี ๑๒ ที ครบอีกรอบหนึ่ง เช่นเดียวกัน ทุก ๆ คนควรจะหัดดูนาฬิกาให้เป็น เพราะนาฬิกาเป็นเครื่องสำหรับนับและดูเวลา บอกเวลาให้เรารู้ได้ มันเดินตามปรกติทุก ๆ วัน ครั้นถึงเวลาตีมันก็ตีตรงกับเวลานาฬิกาของมันจริง ๆ นับว่ามันตรงต่อเวลาดีมาก เป็นตัวอย่างอันดีงาม ที่เด็ก ๆ น่าจะอบรมตน ให้เป็นคนตรงต่อเวลาจริง ๆ

คล้าย ๆ กับทำตัวให้เป็นนาฬิกา
เช่น เวลา ๖ นาฬิกาตื่นนอน
๗ นาฬิกาไปโรงเรียน ๑๕
นาฬิกาโรงเรียนเลิก รีบกลับ
มาบ้าน ๑๗ นาฬิกาอาบน้ำ
รับประทานข้าวเย็น เวลา ๑๙
ถึง ๒๐ นาฬิกาดูหนังสือท่องบ่น
วิชาต่าง ๆ ที่ได้เล่าเรียนมา
เวลา ๒๐ นาฬิกาเข้านอน

เด็ก ๆ ที่นอนแต่หัวค่ำ
แล้วตื่นแต่เช้า ๆ จะรู้สึกชุ่มชื่น
ดี ย่อมทำให้ร่างกายแข็งแรง
หน้าตาอิ่มเอิบ งดงาม แจ่มใส
น่ารัก และทำให้ความคิดดี
เรียนหนังสือได้ดีด้วย
เด็ก ๆ ทั้งหลาย ได้อ่านเรื่องนาฬิกามาเพียง

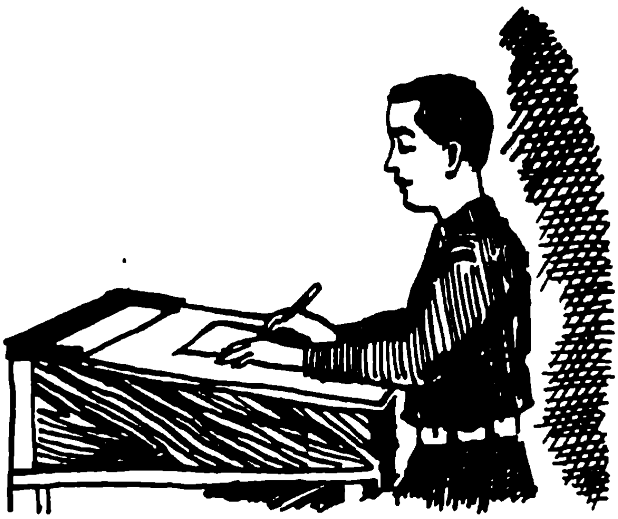
เท่านี้ จะเห็นได้ว่า นาฬิกา
มันเที่ยงตรงต่อเวลา จริงต่อ
เวลาดีมาก เป็นตัวอย่างอันดี
งาม สำหรับคอยเตือนเราให้รู้
สึกตัวว่า อายุของเรานั้นค่อยๆ
แก่ขึ้น ทุกคืน ทุกวัน ทุกนาที
เวลาเป็นเงินเป็นทอง เป็นของ
อันมีค่า ไม่น่าจะปล่อยให้มัน
ล่วงไปเสียเปล่า ๆ เลย เรา
น่าจะใช้เวลาทำอะไร ๆ ที่จะ
ดำเนิน ไปสู่ความดีความงาม
แก่ตน และแก่บ้านเกิดเมือง
นอนอันเป็นที่รักยิ่งของตน ถ้า
ชาวไทยเราทุกคน ต่างก็รู้สึก
ตัวเช่นนี้แล้ว เราก็จงช่วยกัน
คิดทำเครื่องใช้สอยต่าง ๆ ของ
เราใช้เอง โดยไม่ต้องอาศัยบ้านเมืองอื่นเขา

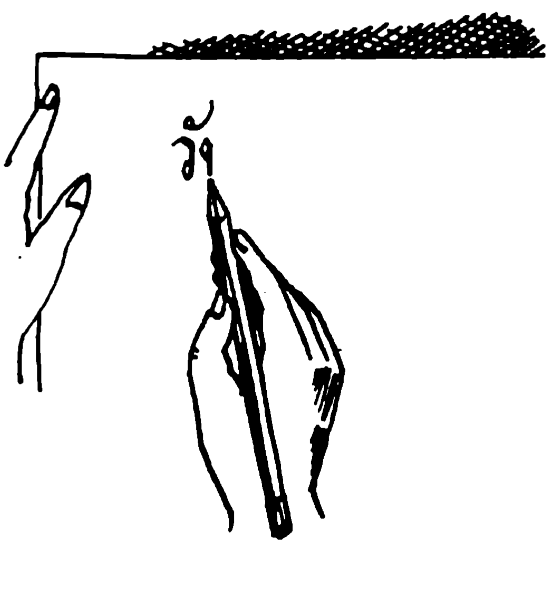
จงเทียบ เปรียบเอาว่า
เราเป็นนา- ฬิกาเอง
เข็มบ่ง ชี้ตรงเผง
พึงเพ่งไว้ ให้ทุกวัน
ย่ำรุ่ง สะดุ้งตื่น
วางหน้าชื่น ลุกขึ้นพลัน
อาบน้ำ ชำระฟัน
หมดโสมม ผมเผ้าหวี
โมงเช้า เผ้าแต่งตัว
เครื่องเรียนทั่ว ทุกอย่างมี
เตรียมไป ให้ทันที
ที่เพื่อนเรา เข้าเรียนกัน
ตอนบ่าย หมายสิบห้า
นาฬิกา เลิกมาพลัน
ถึงเหย้า เราขยัน
หยิบงานทำ โดยจำนง

ร่วมด้วย ช่วยแม่พ่อ
สิบเจ็ด น. พอแล้วลง
อาบน้ำ ค่ำแล้วคง
ฟื้นความรู้ ที่ครูสอน
ท่องเรียน เขียนอ่านพอ
ยี่สิบ น. ก็เข้านอน
ฝึกฝนตัว ทั่วทุกตอน
เทียบตามนา- พิกาดี
ย่อมจะ กระทำให้
อนามัย เกิดได้ดี
กายใจ แจ่มใสมี
สมองโล่ง ปลอดโปร่งเอย

หลักวิธีเขียนลายมือ

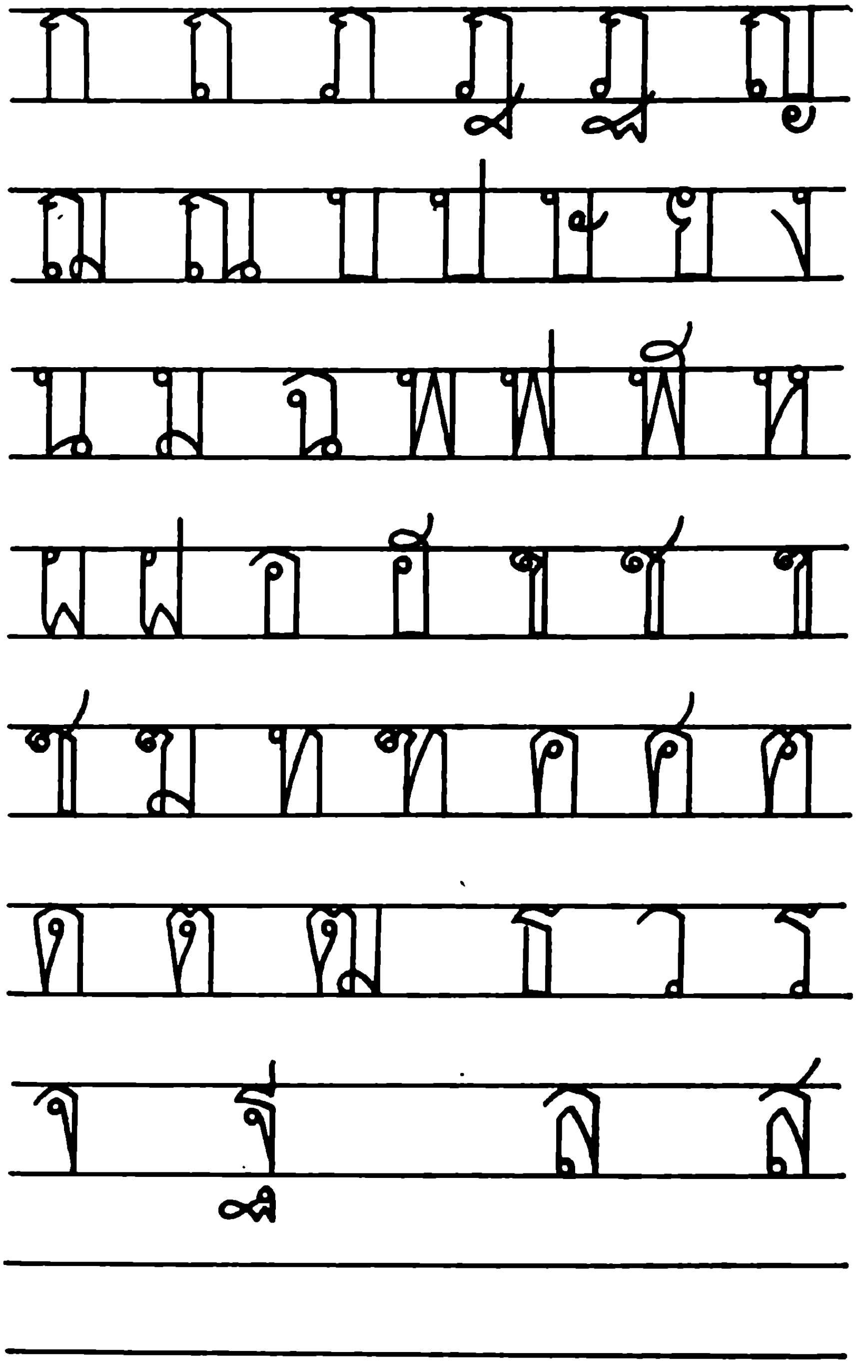
เมื่อเวลาหนูจะฝึกหัดเขียนลายมือ หนูต้องนั่งตัวตรง ๆ ให้ถูกอนามัย จับดินสอให้ถูกท่า คือ ต้องให้ดินสออยู่ในระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ และนิ้วกลาง ส่วนนิ้วนางกับนิ้วก้อยนั้นงอเข้าไว้ในฝ่ามือ และต้องวางสมุดให้ตรงจริง ๆ แล้วค่อย ๆ พยายามเขียนให้ตัวงาม ๆ เขียนส่วนสูงและส่วนกว้างให้ถูกส่วน เขียนตัวให้ถูกลักษณะ และต้องเขียนหัวก่อนทุก ๆ

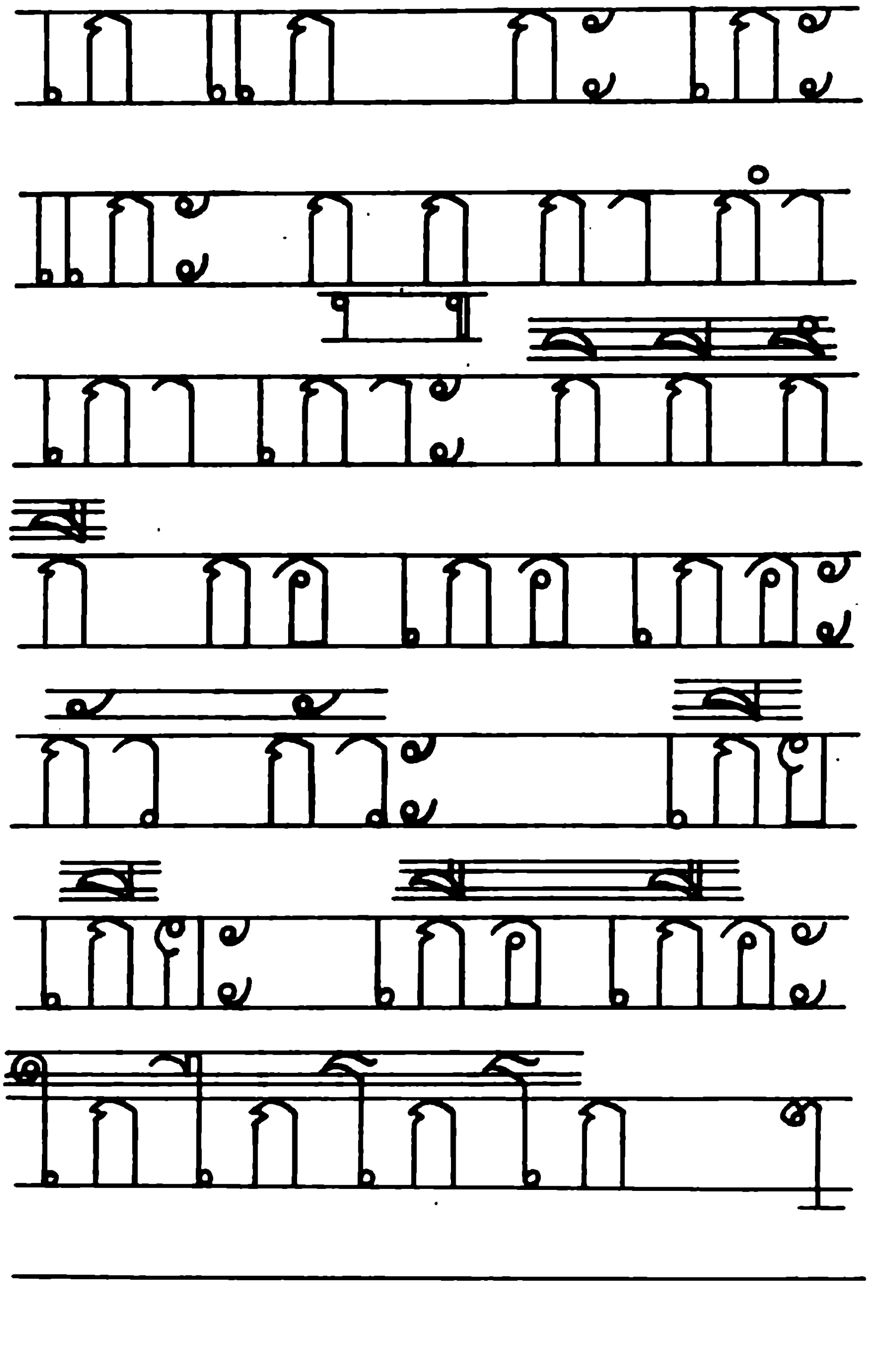

ตัว เว้นระยะช่องไฟระหว่างตัวหนังสือให้กว้างเท่า ๆ กันทุกตัว เว้นตอนระยะข้อความกับข้อความให้ห่างเท่า ๆ กัน ทุกตอน และต้องพยายามเขียนและวาง ่ ้ ๊ ๋ และสระให้ถูกจริง ๆ ต้องพยายามเขียนให้สะอาดด้วย

เขียนลายมือ มีหลัก รู้จักนั่ง
ตัวต้องตั้ง ตรงแนบ ถูกแบบอย่าง
จับดินสอ ปากกา ถูกท่าทาง
สมุดวาง พลางเพ่ง แล้วเล็งแล
ค่อยเขียนไป ให้งาม ตามส่วนสัด
ช่องไฟจัด วัดกะ ระยะแน่
สระหรือ เครื่องหมาย อย่าย้ายแปร
ตั้งใจแน่ มีระเบียบ เรียบร้อยเอย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
นายกำธร สถิรกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๙
พิมพ์ครั้งที่ ๔๖ พ.ศ. ๒๕๑๘